
SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2021)0050

Pridružitveni sporazum EU z Ukrajino

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. februarja 2021 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Ukrajino (2019/2202(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 8 in naslova V, zlasti členov 21, 22, 36, 37 in 49 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ter petega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni ter Ukrajino na drugi strani, vključno s poglobljenim in celovitim sporazumom o prosti trgovini, ki je začel veljati 1. septembra 2017, ter z njim povezanega pridružitvenega načrta,
- ob upoštevanju začetka veljavnosti brezvizumskega režima za državljane Ukrajine 11. junija 2017, kar je bil rezultat sprememb Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001, ki sta jih opravila Evropski parlament in Svet,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti¹,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij v zvezi z Ukrajino, zlasti tistih z dne 12. decembra 2018 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Ukrajino² in z dne 21. januarja 2016 o pridružitvenih sporazumih/poglobljenih in celovitih območjih proste trgovine z Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino³, pa tudi svojega priporočila z dne 19. junija 2020 Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o vzhodnem partnerstvu pred vrhom junija 2020⁴,
- ob upoštevanju poročil Urada visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice (OHCHR) o Ukrajini, zlasti 30. poročila o razmerah na področju človekovih pravic v Ukrajini iz septembra 2020,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z naslovom *Situation of human rights in the Autonomous Republic of Crimea and the city of Sevastopol, Ukraine*

---

¹ UL L 303, 28.11.2018, str. 39.

² UL C 388, 13.11.2020, str. 116.

³ UL C 11, 12.1.2018, str. 82.

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0167.

(Razmere na področju človekovih pravic v Avtonomni republiki Krim in mestu Sevastopol (Ukrajina)) z dne 19. junija 2020,

- ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje z dne 12. decembra 2019 o poročilu o izvajanju pridružitvenega sporazuma za Ukrajino (SWD(2019)0433),
- ob upoštevanju skupne izjave z 22. vrha med EU in Ukrajino, ki je potekal 6. oktobra 2020,
- ob upoštevanju priporočil in dejavnosti parlamentarne skupščine Euronest, foruma vzhodnega partnerstva za civilno družbo in drugih predstavnikov civilne družbe v Ukrajini,
- ob upoštevanju sklepnih izjav in priporočil s seje pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Ukrajina, ki je potekala 19. decembra 2019,
- ob upoštevanju zaključkov misij za opazovanje volitev, pridobljenih na predsedniških volitvah v Ukrajini 31. marca in 21. aprila 2019 ter na predčasnih parlamentarnih volitvah 21. julija 2019,
- ob upoštevanju dejstva, da je bilo 29. maja 2020 Ukrajini v okviru četrtega programa makrofinančne pomoči Komisije izplačano posojilo v višini 500 milijonov EUR,
- ob upoštevanju svežnjeve pomoči brez primere, s katerimi je EU pomagala sosednjim državam pri boju proti pandemiji COVID-19, predvsem dolgoročnega posojila v znesku 1,2 milijarde EUR, ki je bilo Ukrajini odobreno pod zelo ugodnimi pogoji v skladu s Sklepom (EU) 2020/701 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o zagotavljanju makrofinančne pomoči partnericam v okviru širitvene politike in sosedske politike v zvezi s pandemijo COVID-19¹,
- ob upoštevanju skupne izjave komisije Nata in Ukrajine z dne 31. oktobra 2019,
- ob upoštevanju petega poročila Evropske komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) o spremljanju države, objavljenega septembra 2017, in sklepov glede Ukrajine v zvezi s stanjem izvajanja priporočil iz leta 2017, objavljenih junija 2020,
- ob upoštevanju priporočila Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam² o ukrepih za boj proti diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti ali spolne identitete, in standardov, ki jih je sprejela parlamentarna skupščina Sveta Evrope,
- ob upoštevanju končnega poročila misije Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR) za opazovanje volitev z dne 21. julija 2019 o predčasnih parlamentarnih volitvah v Ukrajini,
- ob upoštevanju seznama zaznave korupcije iz leta 2019, ki ga je pripravila organizacija Transparency International in na katerem je Ukrajina uvrščena na 126. mesto med 180 ocenjenimi državami in ozemlji (pri čemer je prvo mesto najboljša),

---

¹ UL L 165, 27.5.2020, str. 31.

² CM/Rec(2010)5, na voljo na https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805cf40a.

- ob upoštevanju Okvirne konvencije Sveta Evrope za varstvo narodnih manjšin in Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih, sprejete 5. novembra 1992,
  - ob upoštevanju mnenja Beneške komisije o zakonu o podpiranju uporabe ukrajinsčine kot državnega jezika in mnenja Beneške komisije o določbah zakona o izobraževanju z dne 5. septembra 2017, ki zadevajo uporabo državnega jezika ter manjšinskih in drugih jezikov v izobraževanju,
  - ob upoštevanju mnenja Beneške komisije z dne 10. decembra 2020 o ukrajinskem ustavnem sodišču,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
  - ob upoštevanju mnenja Odbora za mednarodno trgovino,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0219/2020),
- A. ker je pridružitveni sporazum/poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini temelj odnosov Evropske unije z Ukrajino, katerih podlaga je politično združevanje in gospodarsko povezovanje, in pomeni časovni načrt za reforme, katerega popolno izvajanje bi bilo treba obravnavati kot korak k stalnemu približevanju, kar vodo k postopnemu vključevanju na notranji trg Unije ter polnemu izkoriščanju potenciala in prednosti pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini;
  - B. ker ima Ukrajina v skladu s členom 49 PEU evropsko perspektivo in lahko zaprosi za članstvo v Uniji, če izpolnjuje kopenhavnska merila in načela demokracije, spoštuje temeljne svoboščine, človekove pravice in pravice manjšin ter uveljavlja pravno državo;
  - C. ker so udeleženci 22. vrha EU-Ukrajina priznali evropske težnje Ukrajine, pozdravili njeno odločitev za Evropo, priznali velik napredek, ki ga je Ukrajina dosegla pri svojem procesu reform, ter pozdravili rezultate, ki jih je že dosegla pri izvajanju pridružitvenega sporazuma, ter uspeh poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini;
  - D. ker je Ukrajina v letu 2019 prestajala občutljivo volilno obdobje, tako na predsedniški kot na parlamentarni ravni, in ker velja pohvaliti, kako je država vodila postopke ter miren in urejen prenos oblasti, ki je sledil;
  - E. ker so lokalne volitve po vsej državi 25. oktobra 2020 pomenile še en preskus stanja demokracije in priložnost za nadaljnjo konsolidacijo; ker se je pred lokalnimi volitvami 25. oktobra 2020 poskušal spremeniti volilni zakonik sredi volilne kampanje in ker neobstoj jasnih ukrepov za odzivanje na razmere v zvezi s pandemijo COVID-19 še vedno vzbuja veliko zaskrbljenost, saj bi bilo treba sprejeti nove standarde za varno glasovanje;
  - F. ker je misija ODIHR omejenega obsega za opazovanje volitev ugotovila, da so bile lokalne volitve 25. oktobra 2020 v Ukrajini še posebej pomembne po nedavnih reformah za decentralizacijo, s katerimi so bila lokalnim vladam dodeljena znatna pooblastila in sredstva, da je bil volilni proces na splošno miren, dobro organiziran in pregleden ter da so se večinoma upoštevali postopki, osrednja volilna komisija Ukrajine

pa je na splošno spoštovala vse zakonske roke ter delovala nepristransko, odprto in pregledno;

- G. ker so civilna družba in strokovnjaki za volitve poročali, da se lokalne strankarske organizacije, kandidati in člani volilnih komisij niso mogli ustrezno pripraviti za registracijo kandidatov, saj je bil volilni zakonik sprejet tik pred volilnim postopkom;
- H. ker uvedba mehanizmov za nadzorovanje od zgoraj navzdol z uzakonjenjem načela vezanega mandata ter povezovanjem strankarskih seznamov z najmanj 10 000 volivci zmanjšuje demokratičnost volitev;
- I. ker je civilna družba kritizirala odločitve, da se v 18 lokalnih skupnostih na območjih pokrajin Doneck in Lugansk, ki so pod vladnim nadzorom, volitve ne izvedejo, česar civilno-vojaška uprava ni jasno utemeljila in s čimer je bila dejansko odvzeta volilna pravica približno 475 000 volivcem, ki živijo v teh skupnostih;
- J. ker se je hiter tempo zakonodajnih dejavnosti ohranil, čeprav včasih na račun parlamentarnega nadzora, preglednosti in kakovosti zakonodaje, zlasti v drugi polovici leta 2019, da bi se reforme, obljubljene med volilnimi kampanjami, hitro izvedle;
- K. ker je treba dokončati več začetih reform, zlasti na področju pravne države, dobrega upravljanja in boja proti korupciji kljub temu, da je Ukrajina dosegla znaten napredek pri izvajanju zavez v zvezi s pridružitvenim sporazumom in povezovanju z Unijo; ker kljub opaznemu napredku močno razširjena korupcija še naprej ovira proces reform Ukrajine; ker sedanja ustavna kriza ogroža sposobnost predsednika in ukrajinskega parlamenta za izvajanje reform; ker se zdi, da oligarhi ponovno pridobivajo politični vpliv; ker je treba sprejeti nekatere dodatne ukrepe, da bi preprečili nazadovanje, zlasti na področju sodstva;
- L. ker zaradi dinamike reformnega procesa in z njo povezanih institucionalnih izzivov še vedno ni mogoče uresničiti celotnega potenciala sprejetih reform; ker na reforme negativno vplivajo tudi notranja institucionalna nestabilnost in protislovja, pomanjkanje jasnih referenčnih meril, šibka zmogljivost, omejena sredstva in zunanji dejavniki, kot je pandemija COVID-19, pa tudi pomanjkanje politične volje, da bi sprejeli in zagotovili popolno neodvisnost pravosodnih in gospodarskih institucij ter preprečili selektivno uporabo pravosodja;
- M. ker se v skupni izjavi komisije Nata in Ukrajine z dne 31. oktobra 2019 poziva Ukrajino, naj izpolnjuje mednarodne obveznosti in zaveze, spoštuje človekove pravice in pravice manjšin ter v celoti izvaja priporočila in sklepe Beneške komisije o zakonu o izobraževanju;
- N. ker nedavno poročilo OHCHR opozarja, da v kazenskih postopkih, povezanih s hudimi kršitvami človekovih pravic, ki so jih domnevno zagrešili člani ukrajinskih sil, ni bil dosežen napredek ter da pri preiskovanju kaznivih dejanj, povezanih z dogodki na trgu Majdan, nastajajo zamude, napredek pa ni zadosten;
- O. ker je glede na najnovejše poročilo organizacije Transparency International zaznava korupcije v Ukrajini padla na ravni iz leta 2017;
- P. ker je podpora posodobitvi, strmoglavljenju oligarhov, reformam in boju proti korupciji med ukrajinskimi državljani še vedno zelo visoka in bi bilo zato treba ta pričakovanja izpolniti brez nadaljnega odlašanja;

- Q. ker je ukrajinsko gospodarstvo pred izbruhom pandemije COVID-19 spet postalo stabilno ter je imelo zadovoljivo rast in vse manjšo brezposelnost, ki ju je spodbudil napredek pri uresničevanju potenciala pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini;
- R. ker je treba ohraniti makroekonomsko stabilnost Ukrajine z izpolnjevanjem njenih zavez do Mednarodnega denarnega sklada in izvajanjem vseh srednjeročnih strukturnih politik, dogovorjenih v okviru programa makrofinančne pomoči EU, ter z zagotavljanjem močne in neodvisne Narodne banke Ukrajine;
- S. ker sedanja svetovna kriza zahteva usklajen pristop in izredne svežnje podpornih ukrepov; ker morajo biti vsi nujni ukrepi sorazmerni in časovno omejeni ter spoštovati temeljne svoboščine;
- T. ker EU že od začetka pandemije COVID-19 podpira prebivalce Ukrajine ter zagotavlja finančno in materialno podporo prek dvostranskih in regionalnih programov, kot so tisti, ki jih je Unija dala Ukrajini na voljo marca, aprila in maja 2020;
- U. ker je pandemija COVID-19 poglobila težave ukrajinskega zdravstvenega sistema; ker so kljub dejstvu, da je zdravstvo v skladu z ukrajinskim pravom brezplačno, dejanske izkušnje številnih državljanov, ki potrebujejo zdravljenje, drugačne zaradi nerazumno dolgotrajnih reformnih ukrepov ukrajinskega ministrstva za zdravje;
- V. ker je zaradi pandemije COVID-19 še pomembnejše zagotavljati humanitarno pomoč ter neoviran dostop posebne opazovalne misije OVSE, agencij OZN, nevladnih organizacij in Mednarodnega odbora Rdečega križa do območij, ki niso pod vladnim nadzorom;
- W. ker so neodvisnost, suverenost in ozemeljska celovitost Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja ter njena zmožnost izvajanja potrebnih gospodarskih in socialnih reform še vedno močno ogrožene zaradi ciljno usmerjenih kampanj dezinformiranja, kibernetičnih napadov in drugih hibridnih groženj, pa tudi zaradi nerešenega konflikta na vzhodu države, ki ga povzročata trenutna ruska vojaška agresija in okupacija velikega dela območij pokrajin Doneck in Lugansk, pa tudi še vedno nezakonita okupacija in priključitev Avtonomne republike Krim in mesta Sevastopol s strani Rusije, kar slabša razmere na področju človekovih pravic in ovira povečanje blaginje, stabilnosti in rasti v državi;
- X. ker je EU ostro obsodila potekajočo rusko agresijo proti Ukrajini, vključno z nezakonito priključitvijo Krima in Sevastopola, kar krši njegovo suverenost in ozemeljsko celovitost, ter je vzpostavila in bo še naprej izvajala politiko nepriznavanja te države in v zvezi s tem še naprej izvaja omejevalne ukrepe proti posameznikom in subjektom, vpletenim v to kršitev mednarodnega prava;
- Y. ker EU ostaja zavezana prizadevanjem normandijske četverice, OVSE, tristranske kontaktne skupine in posebne opazovalne misije OVSE v Ukrajini ter je pozdravila konstruktivni pristop Ukrajine v normandijski četverici in tristranski kontaktni skupini ter pozvala Rusijo, naj jo posnema;
- Z. ker je bilo 17. julija 2014 v okviru ruskih prizadevanj za oslabitev ozemeljske celovitosti Ukrajine nad pokrajino Doneck sestreljeno letalo družbe Malaysia Airlines na letu MH17 med Amsterdamom in Kuala Lumpurjem, pri čemer je umrlo vseh

298 potnikov in članov posadke; ker je skupna preiskovalna skupina, ki jo vodi Nizozemska, potrdila, da je bilo letalo na letu MH17 sestreljeno z izstrelkom zemlja-zrak tipa buk, ki ga je zagotovila 53. protiletalska brigada ruskih kopenskih sil, nastanjena v Kursku;

- AA. ker se je na podlagi nizozemskega prava 9. marca 2020 začelo sojenje proti štirim glavnim osumljencem za sestrelitev letala družbe Malaysia Airlines na letu MH17, ki ga je omogočilo sodelovanje Ukrajine v okviru skupne preiskovalne skupine; ker je Nizozemska 10. julija 2020 pri Evropskem sodišču za človekove pravice vložila meddržavno tožbo zoper Rusko federacijo zaradi njene vloge pri sestrelitvi letala na letu MH17; ker je Rusija pritiskala na Ukraino, naj v izmenjavo zapornikov 7. septembra 2019 vključi petega osumljenca, Volodimirja Cemaha; ker je Rusija 15. oktobra 2020 enostransko prekinila sodelovanje v tristranskih posvetovanjih za odkritje resnice z Avstralijo in Nizozemsko; ker Rusija nenehno ovira vsa prizadevanja za privedbo storilcev pred sodišče, med drugim z zavrnitvijo rezultatov skupne preiskovalne skupine, spodbujanjem dezinformacij v zvezi z letom MH17 in uveljavljanjem svoje pravice veta v varnostnem svetu OZN za preprečitev ustanovitve mednarodnega sodišča;
- AB. ker je EU obsodila Rusijo zaradi njene prekinitve sodelovanja v zadevah, povezanih z letom MH17; ker je EU odločno pozvala Rusijo, naj v celoti sodeluje v preiskavah in sodnih postopkih v zvezi z letom MH17;
- AC. ker je bilo od začetka vojne v vzhodni Ukrajini ubitih približno 13 000 ljudi, od tega četrtnina civilistov, kar 30 000 pa je bilo ranjenih; ker je moralo zaradi oboroženega spopada z oboroženimi skupinami, ki jih podpira Rusija, približno 1,5 milijona Ukrajincev zapustiti svoje domove; ker so Rusija in njene nadomestne sile zaprle na stotine Ukrajincev, medtem ko so številni drugi še vedno pogrešani; ker je še vedno trajajoči vojaški konflikt povzročil humanitarno krizo z uničujočimi posledicami za 4,4 milijona ljudi, od katerih jih je približno 1,5 milijona notranje razseljenih; ker 3,4 milijona ljudi, ki živijo na stični črti, potrebuje humanitarno pomoč in zaščito; ker ima lokalno prebivalstvo zaradi napadov na javno infrastrukturo omejen dostop do zdravstvenih ustanov, šol, vode in sanitarnih storitev;
- AD. ker so se razmere na področju človekovih pravic v zasedenih delih vzhodne Ukrajine in na zasedenem Krimskem polotoku močno poslabšale, ker sistematično prihaja do kršitev svobode govora, svobode veroizpovedi, lastninskih pravic, do velikih omejitev na področju izobraževanja in jezikovnih pravic, zlorab medijev in vsiljevanja ruskega državljanstva ter ker niso zagotovljene temeljne človekove pravice in svoboščine; ker samooklicane oblasti na zasedenem Krimu še naprej nadlegujejo krimske Tatare, pri čemer so jih že več deset kazensko preganjale na podlagi izmišljenih obtožb o terorizmu; ker ukrajinski center za državljanske svoboščine ocenjuje, da je najmanj 94 ukrajinskih državljanov na Krimu ali v Rusiji žrtev politično motiviranega pregona, od tega 71 krimskih Tatarov, vključno z Marlenom Asanovim, Memetom Beljalovim, Timurjem Ibragimovim, Sejranom Salijevim, Serverjem Mustafajevim, Serverjem Zekirjajevim in Edemom Smailovim, ki so bili septembra 2020 obsojeni na zaporno kazen od 13 do 19 let;
- AE. ker je Ukrajina po svetovnem indeksu svobode tiska za leto 2020 na 96. mestu; ker je Ukrajina sprejela več reform, vključno z zakonom o preglednosti lastništva medijev, vendar je treba storiti še veliko več za zmanjšanje strogega nadzora oligarhov nad mediji, spodbujanje uredniške neodvisnosti in boj proti nekaznovanosti za nasilna

kazniva dejanja nad novinarji;

- AF. ker je medijski prostor v Ukrajini še vedno pod močnim vplivom lastnikov oligarhičnih medijev in ker se zaposleni v medijih, zlasti novinarji, ki preiskujejo korupcijo in goljufije, stalno soočajo z grožnjami nasilja, ustrahovanjem in smrtjo, kot v primeru novinarja Vadima Komarova leta 2019, njihovo delo pa med drugim pogosto ovirajo omejen dostop do informacij, pravni pritisk, kot v primeru kazenskega postopka zoper medijsko družbo Bihus.info, in kibernetki napadi;
- AG. ker ima Ukrajina velike težave na področju neenakosti med spoloma; ker enakost pred zakonom ne pomeni dejanske enakosti, saj se ženske v praksi še vedno srečujejo z velikimi ovirami, zlasti na delovnem mestu; ker je Ukrajina na svetovnem indeksu razlik med spoloma Svetovnega ekonomskega foruma za leto 2018 uvrščena na 65. mesto med 149 državami; ker glede na kazalnik neenakosti dohodkov v Ukrajini ženske za vsakih 100 USD dohodkov moških zaslužijo le 63,1 USD;
- AH. ker so osebe LGBTI in feministične aktivistke nenehno izpostavljene sovražnemu govoru in nasilnim napadom, Romi pa se srečujejo z diskriminatornim in sovražnim govorom državnih in lokalnih oblasti ter medijev;
- AI. ker so organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj večkrat zavrnil preiskavo pritožb, ki so jih osebe LGBTI, tj. demonstranti na paradi ponosa, vložile v zvezi s kaznivimi dejanji iz sovraštva in sovražnim govorom, saj kazenski zakonik ne vsebuje določb za kazenski pregon spodbujanja sovraštva ali nasilja na podlagi spolne usmerjenosti ali spolne identitete; ker je v ECRI priporočena sprememba kazenskega zakonika za vključitev takih podlag in njihovo obravnavanje kot obteževalnih okoliščin;
- AJ. ker Parlament priznava vodstvo in politično voljo ukrajinskih oblasti pri zagotavljanju zadostne zaščite nacionalnih parad ponosa; ker so sovražni govor in kazniva dejanja iz sovraštva proti osebam LGBT še vedno razširjeni, policijska zaščita pa ni vedno zagotovljena, kot kažejo nasilni napadi med parado ponosa v Kijevu, na kateri demonstranti niso mogli v celoti uveljavljati svoje splošne pravice do mirnega zbiranja, saj niso bili zavarovani pred nasiljem;
- AK. ker je pridružitveni sporazum/poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini vključeval obljubo, da se bodo nacionalna zakonodaja in standardi Ukrajine približali zakonodaji in standardom EU, tudi na socialnem področju; ker je kljub tem zavezam izvajanje pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini na socialnem področju še vedno nezadovoljivo; ker je Ukrajina ratificirala glavne mednarodne instrumente, vendar jih še vedno ne izvaja;
- AL. ker je kljub obveznostim iz pridružitvenega sporazuma in številnim pozivom sindikatov vladi, naj izvede potrebne ukrepe za nadaljevanje socialnega dialoga, koncept tristranskega posvetovanja v bistvu še vedno nefunkcionalen; ker je po več kot desetih letih od ustanovitve nacionalnega tristranskega socialno-ekonomskega sveta ta organ še vedno šibek in neučinkovit ter nima pravega vpliva na socialni dialog, pri čemer se stalno srečuje s težavami zaradi pomanjkanja osebja in nedoslednosti pri usklajevanju dejavnosti; ker je bilo leta 2019 le tretjini od 177 ukrajinskih sindikatov, registriranih pri ministrstvu za pravosodje, omogočeno sodelovanje pri kolektivnih pogajanjih;

Skupne vrednote in splošna načela

1. ugotavlja, da pridružitveni sporazum/poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini izraža skupna prizadevanja EU in Ukrajine za politično in gospodarsko povezovanje, ki se lahko uporabi kot osnova za reforme, in poudarja, kako pomemben je predvsem v tem izrednem obdobju; poziva, naj se sporazum v celoti izvaja in njegov potencial izkoristi; poleg tega poziva ukrajinske oblasti, naj kljub izzivom, ki jih predstavlja pandemija COVID-19, izvajanje sporazuma ohranijo med svojimi glavnimi prednostnimi nalogami; poudarja, da za pomoč EU Ukrajini veljajo strogi pogoji, in ponovno poudarja, da mora Ukrajina pokazati obnovljeno zavezo reformam in spoštovanju načel Unije; opozarja, da je treba pridružitveni sporazum/poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini posodobiti, da bi ustrezno upošteval razvoj regulativnih okvirov in potrebe v zvezi z gospodarskim razvojem ter da bi se okrepili mehanizmi spremljanja; priporoča, naj EU in Ukrajina izkoristita prihajajoči redni pregled doseganja ciljev pridružitvenega sporazuma, da bi preučili možnosti za posodobitev trgovinskih in sektorskih elementov;
2. pozdravlja svežnje pomoči, kakršnih ne pomnimo, vključno z makrofinančno pomočjo, ki jih je Unija v okviru Ekipe Evropa namenila Ukrajini, da bi ji kot partnerski državi pomagala pri obvladovanju izrednih razmer zaradi pandemije COVID-19; ugotavlja, da je to ključni dokaz solidarnosti EU v času krize brez primere; poziva ukrajinske oblasti, naj ustvarijo okolje, ki bo spodbudno za naložbe, in naj hitro izpolnijo dogovorjene pogoje za izplačilo makrofinančne pomoči EU, kot je določeno v memorandumu o soglasju; opozarja ukrajinsko vlado, da je bila decembra 2020 izplačana prva tranša makrofinančne pomoči v znesku 600 milijonov EUR, od skupaj 1,2 milijarde EUR, brez posebnih političnih pogojev, kar je enkratna izjema zaradi izredne narave te podpore, ki pa se ne sme zlorabljati za nazadovanje pri dogovorjenih reformah;
3. je zadovoljen, da so misije OVSE/ODIHR za opazovanje volitev, v katerih je sodeloval Evropski parlament, predsedniške in parlamentarne volitve leta 2019 na splošno ocenile kot konkurenčne ter dobro in učinkovito vodene, kar potrjuje zavezanost Ukrajine demokratičnim vrednotam Unije in je zlasti opazno v okviru tekočih ruskih prizadevanj za destabilizacijo Ukrajine; poziva ukrajinske oblasti, naj odpravijo pomanjkljivosti, opredeljene v izjavah vodij delegacij Evropskega parlamenta, in upoštevajo priporočila iz končnih poročil misije za opazovanje volitev OVSE/ODIHR; še naprej budno spremlja, v kolikšni meri se v Ukrajini spoštujejo demokratični standardi svobodnih in poštenih volitev, saj je država izvedla svoje prve lokalne volitve po dobrodošli reformi v zvezi z decentralizacijo; poziva ukrajinsko vlado, naj zagotovi svobodne in poštene volilne kampanje brez neustreznih načinov financiranja kampanj, v katerih ne bi smelo biti prostora za kupovanje glasov; poudarja, da bi bilo treba v okviru volilnega procesa in postopka glasovanja na dan volitev zagotoviti višje varnostne standarde in predvideti posebne varnostne ukrepe, s katerimi bi preprečili širjenje COVID-19; ugotavlja, da je bila med ukrajinskimi predčasnimi parlamentarnimi volitvami leta 2019 meja v volilnih okrajih z enim mandatom določena na način, ki ni bil ugoden za zastopanost narodnih manjšin; ugotavlja, da so bile v nekaterih regijah, kot je Zakarpatje, opažene zlorabe volitev, kot so „klonski“ kandidati, ki so zmanjšale možnosti pripadnikov madžarske manjšine za vstop v parlament;
4. pozdravlja novi volilni zakonik, sprejet decembra 2019, vključno z določbami o pravicah notranje razseljenih oseb; vendar želi spomniti, da so nenehne spremembe volilnega zakonika med volitvami v nasprotju s priporočili Beneške komisije, povzročajo pravno negotovost in negativno vplivajo na delo volilnih komisij; poziva Ukrajino, naj še naprej preprečuje nezakonite kampanje, kupovanje glasov, zlorabo upravnih virov in pravno negotovost, ki je povezana s kampanjami v družbenih medijih;

5. vztraja, da bi bilo treba volilni zakonik izboljšati in uskladiti z mednarodnimi standardi, da bi obravnavali vprašanja, kot so kampanje v družbenih medijih, preglednost porabe sredstev za kampanjo in dostop neodvisnih kandidatov do volilnega procesa; poleg tega v zvezi z lokalnimi volitvami poudarja, da je pomembno odpraviti birokratske ovire za registracijo notranje razseljenih oseb kot volivcev, določiti zgornjo mejo financiranja kampanj in omogočiti udeležbo samostojnih kandidatov, med drugim tudi tako, da se ponovno razmisli o načrtu uvedbe gotovinskega pologa za kandidate v majhnih skupnostih;

Reforme in institucionalni okvir

6. poudarja pomen demokratičnih reform in zaupanja v institucije, ki so najučinkovitejši varnostni mehanizmi; poziva Komisijo, naj uporablja mehanizme, vzpostavljene za olajšanje in podpiranje izvajanja reform v Ukrajini; priporoča, naj se oblikujejo in v sodelovanju s civilno družbo začnejo uporabljati kvalitativni in kvantitativni mehanizmi za spremljanje izvajanja reform v Ukrajini, vključno z jasnimi merili, priporočili in načeli, ki se bodo uporabili za izboljšanje metodologije letnih poročil o izvajanju, ki bi morala postati učinkovito orodje za usmerjanje reform;
7. poudarja, da so potrebni posodobljeni mehanizmi usmerjanja in poročanja za ocenjevanje napredka, ki ga je dosegla Ukrajina, zlasti na področjih pravosodja, boja proti korupciji, podjetij v državni lasti, upravljanja podjetij in energetskih reform, ki bi bili povezani z gospodarsko podporo in podporo za naložbe;
8. priporoča, naj se politična prizadevanja, finančna podpora in tehnična pomoč osredotočajo na omejeno število prednostnih nalog za učinkovito vzpostavitev institucionalnih zmogljivosti, potrebnih za zagotovitev dolgoročne uspešnosti reform, ne le v zakonodaji, ampak tudi v praksi; podpira okrepitev sektorskega sodelovanja med EU in Ukrajino na prednostnih področjih, kot so digitalno gospodarstvo, energija, podnebne spremembe in trgovina; pozdravlja ambicije Ukrajine glede približevanja politikam enotnega digitalnega trga EU in evropskega zelenega dogovora z izvajanjem ustreznega pravnega reda;
9. priznava status pridruženega članstva Ukrajine in drugih podpisnic pridružitvenih sporazumov in poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini ter poziva k okrepljenemu političnemu dialogu z njimi, da se pospešita nadaljnje gospodarsko povezovanje in usklajevanje zakonodaje; poziva EU, naj v skladu z načelom „več za več“ za tri pridružene države, vključno z Ukrajino, razmisli o oblikovanju strategije za okrepljeno sodelovanje na področju reform in naložb, ki bi bila pogojena na področjih, med katerimi so krepitev zmogljivosti za naložbe, promet, energija, pravosodje in digitalno gospodarstvo, ter bi postavila temelje za ambiciozen program vključevanja v EU; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z mednarodnimi finančnimi institucijami za Ukrajino in druge pridružene države v okviru obravnavanja posledic pandemije COVID-19 do konca leta 2020 predlaga podroben, pogojen in prilagojen gospodarski in naložbeni predlog; poleg tega poziva institucije EU, naj analizirajo možnost vključitve Ukrajine in drugih pridruženih držav kot opazovalk v postopke odborov, ustanovljenih v skladu s členom 291 PDEU in Uredbo (EU) št. 182/2011¹, in v seje delovnih skupin in odborov Sveta, da se pokaže zavezanost EU nadaljnjemu povezovanju ter okrepitvi

---

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

reformnih ciljev in upravnega strokovnega znanja teh držav;

10. podpira celovit pregled pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini v skladu z določbami sporazuma, da bi se v celoti izkoriščal njegov potencial za politično in gospodarsko povezovanje, vključno z okrepljenim sektorskim povezovanjem Ukrajine z EU;
11. poziva Komisijo, naj nadgradi zapostavljena področja pridružitvenih sporazumov/poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini v zvezi s pomembnimi področji politik, kot sta vključevanje načela enakosti spolov in reševanje zdravstvenih kriz, pri tem pa zagotovi, da ne bodo v nasprotju z nujnostjo za okoljske in podnebne ukrepe ali pobude evropskega zelenega dogovora;
12. poziva Komisijo, naj podpre naložbe v sektorje s potencialom za razvoj, rast in konkurenčnost v EU, ki bi lahko dodatno spodbudili ekonomsko diverzifikacijo, kot so trajnostna energija in podnebje, enotni digitalni trg, kibernetika varnost in promet;
13. pozdravlja napredek Ukrajine pri izpolnjevanju svojih obveznosti iz pridružitvenega sporazuma, zlasti na področjih kmetijstva, energije, bančništva, decentralizacije, digitalnega gospodarstva, okolja in volilnih postopkov; vendar ugotavlja, da je bilo sodeč po mehanizmu za pregled pridružitvenega sporazuma leta 2019 dokončanih le 37 % nalog, povezanih z izvajanjem pridružitvenega sporazuma (v primerjavi z 52 % leta 2018); se zaveda poskusov pospešiti reforme v drugi polovici leta 2019, vendar poziva ukrajinske institucije, naj ne dajejo prednosti hitrosti zakonodajnega postopka pred kakovostjo sprejete zakonodaje, ter poudarja pomen nadaljnjega izvajanja njihovih zavez;
14. v zvezi s tem poudarja, da mora Ukrajina upoštevati dejstvo, da bo stopnja politične, tehnične in finančne podpore EU odvisna od obsega, v katerem bo izpolnjevala zaveze, ki jih je dala Uniji in njenim državam članicam, zlasti v zvezi z reformnim procesom, spoštovanjem človekovih pravic, manjšin in temeljnih svoboščin ter vzpostavitev dejanske in učinkovite pravne države;
15. pozdravlja, da sta vlada in parlament leta 2018 sprejela skupni načrt in da je bila novembra 2019 vzpostavljena skupna platforma za evropsko povezovanje, ter upa, da bodo te pobude zagotovile boljše usklajevanje med različnimi institucijami, vključenimi v načrtovanje, sprejetje in izvajanje reform; spodbuja parlament in vlado Ukrajine, naj okrepi uporabo tega instrumenta na učinkovitejši način in pregledata svoje sodelovanje pri izvajanju zavez, povezanih s pridružitvenim sporazumom, in približevanju zakonodaje, da bi povečala sinergije, zlasti kar zadeva strokovno znanje o zakonodaji EU in ocenjevanju skladnosti;
16. izreka pohvalo Ukrajini za napredek, ki ga je dosegla pri reformi javne uprave, ter poudarja pomembnost, da se nadaljnji napredek ne upočasni in da se za vsa začasna imenovanja med pandemijo COVID-19 čim prej začnejo uporabljati postopki zaposlovanja, ki temeljijo na dosežkih; se zaveda, da to pomeni velik izziv za vodstvo, institucije in javno upravo v Ukrajini, ter spodbuja Komisijo, naj jim zagotavlja ustrezno tehnično in finančno podporo;
17. pozdravlja dosežke reforme na področju decentralizacije in krepitve vloge občin, ki se je začela izvajati leta 2014 in se je izkazala za eno od najuspešnejših reform doslej; se zaveda podpore projekta U-LEAD, katere rezultat je oblikovanje skoraj tisoč

prostovoljno združenih lokalnih skupnosti s približno 11,7 milijona državljanov; pozitivno ocenjuje dosedanje ukrepe za decentralizacijo javnih organov in javnih financ s svežnjem pravnih aktov in njihovo praktično izvajanje; poziva Komisijo, naj natančno preuči podrobnosti reforme za decentralizacijo in jo morebiti uporabi kot uspešno študijo primerov za druge države;

18. poziva Ukrajino, naj dokonča reformo decentralizacije v širokem in odprtem dialogu, zlasti z lokalnimi samoupravami in njihovimi združenji, da bi povečali avtonomijo in pristojnosti lokalnih oblasti ter spodbudili redno izmenjavo mnenj med osrednjo vlado in nacionalnimi združenji lokalnih in regionalnih oblasti o vseh politikah, ki bi lahko imele teritorialni učinek;
19. pozdravlja organizacijo prvega kroga lokalnih volitev 25. oktobra 2020 z več kot 36-odstotno volilno udeležbo, pri čemer so bile volitve svobodne in pravične, vendar povezane z vzporednim javnim posvetovanjem, kar je po mnenju OVSE/ODIHR ustvarilo neupravičeno politično prednost in zabrisalo ločitev države in stranke; poziva državne oblasti, naj spoštujejo avtonomijo lokalne samouprave ter podpirajo upravne zmogljivosti občin in mest; poziva k uvedbi koncepta ozemeljskega javnega subjekta kot pravne osebe, kar je ustaljena praksa v Evropski uniji, ki je priznana v Evropski listini lokalne samouprave; pozdravlja spremembo proračunskega zakonika z zajamčenim 60-odstotnim deležem lokalne dohodnine kot potrebnim prispevkom k zdravim javnim financam na lokalni ravni; svari pred vzpostavitvijo vzporednih struktur na lokalni ravni, ki bi lahko povzročile boj zaradi pristojnosti, vendar predlaga, naj se razmisli o tem, da se nosilec funkcij dodeli dvojna pristojnost, pri čemer prevzamejo lokalne pristojnosti in hkrati delujejo kot najnižji državni organi; je seznanjen z resolucijo ukrajinskega parlamenta z dne 17. julija 2020 o oblikovanju in likvidaciji rajonov, v skladu s katero se bodo ureditve v zvezi s konsolidacijo rajonov praviloma uporabljale tudi za ozemlja Krima ter območja regij Doneck in Lugansk, ki jih trenutno ne nadzoruje vlada Ukrajine;

Sodelovanje na področju skupne zunanje in varnostne politike (SZVP)

20. priznava edinstveno izkušnjo in strokovno znanje Ukrajine ter pozdravlja njeno sodelovanje v misijah, bojnih skupinah in operacijah skupne varnostne in obrambne politike (SVOP), njene prispevke k bojnim skupinam EU in njeno vse večjo usklajenost z izjavami in deklaracijami EU o mednarodnih in regionalnih vprašanjih, pa tudi njene prispevke, ter ji čestita za njen novi status partnerice Nata z okrepljenimi priložnostmi;
21. pozdravlja uspešne korake na področju znanstvenega in tehnološkega sodelovanja, vključno z vesoljsko industrijo, ter na obrambnem področju, zlasti konvergenco operativnih, izobraževalnih in institucionalnih segmentov ter izvedbo potrebnih notranjih sprememb v teh sektorjih; izreka pohvalo pripravljenosti Ukrajine za sodelovanje v okvirnem programu EU za raziskave in razvoj Obzorje Evropa in raziskovalnih programih Evropske vesoljske agencije; je seznanjen s plodnim sodelovanjem ukrajinskega ministrstva za obrambo in Evropske obrambne agencije in spodbuja njegov nadaljnji razvoj; poziva EU in Ukrajino, naj okrepi sodelovanje na področju varnosti in obrambe ter namenita posebno pozornost konfliktu v vzhodni Ukrajini in ruskim poskusom spodkopavanja ukrajinske suverenosti in kršenja njene ozemeljske celovitosti, in sicer s spravo, sodelovanjem na področju kibernetike varnosti in bojem proti dezinformacijam ter prizadevanji za okrepitev odpornosti družin, skupnosti in državnih institucij;

22. podpira morebitno sodelovanje Ukrajine v izbranih projektih SVOP, vključno s sodelovanjem z Evropsko obrambno agencijo in zlasti s stalnim strukturnim sodelovanjem, če bo izpolnjevala dogovorjene politične, vsebinske in pravne pogoje, kot to počnejo druge tretje države; pozdravlja nedavno odločitev EU, da Ukrajino povabi k sodelovanju v operaciji EU ALTHEA v Bosni in Hercegovini, in spodbuja obe strani, EU in Ukrajino, naj še naprej širita sodelovanje Ukrajine v misijah in operacijah Evropske unije;
23. pozdravlja okrepljeno sodelovanje med ukrajinskimi oblastmi in evropskim javnim in zasebnim sektorjem v boju proti hibridnim grožnjam, zlasti iz Rusije, katerih cilji so med drugim širiti lažne informacije, spodbujati nasilje ter protivladno in protievropsko razpoloženje; meni, da je pravočasno in ustrezno, da EU in Ukrajina začneta dialog o kibernetičnih vprašanjih, ter podpira zamisel o razširitvi področja dialoga o varnosti in obrambi, da bi se ustrezno odzvali na trenutne in prihodnje grožnje, zlasti v skladu z globalno varnostno strategijo EU;

Ozemeljska celovitost in suverenost Ukrajine

24. potrjuje neomajno podporo in predanost Unije neodvisnosti, suverenosti in ozemeljski celovitosti Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja, pa tudi podporo mednarodno usklajenim sankcijam zoper rusko vlado in agente, ki spodkopavajo suverenost in ozemeljsko celovitost države, dokler ne bodo izpolnjeni vsi ustrezni pogoji za odpravo teh sankcij, vključno s popolnim izvajanjem sporazumov iz Minska ter obnovitvijo ozemeljske celovitosti Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja;
25. še naprej obsoja nezakonito priključitev Krima in Sevastopola ter dejansko zasedbo nekaterih območij Donecka in Luganska; poziva Rusko federacijo, naj izpolni svoje mednarodne obveznosti glede umika svojih vojaških sil z ozemlja Ukrajine in v celoti spoštuje resoluciji Generalne skupščine OZN o ozemeljski celovitosti Ukrajine ter o Krimu in Sevastopolu;
26. poudarja, da morajo vsi sporazumi z Rusko federacijo spoštovati dosledno izvajanje sporazumov iz Minska in izvajanje resolucij OZN o statusu Krima in spoštovanju ozemeljske nedotakljivosti Ukrajine s strani Ruske federacije;
27. pozdravlja ponovno vzpostavitev mirovnih pogajanj v okviru normandijske četverice dne 9. decembra 2019 v Parizu po triletnem zastoju; poziva vse strani, naj spoštujejo sporazum o premirju; poudarja, da je pomembno določiti dodatna območja, s katerih se morajo sile umakniti, izvajati dejavnosti razminiranja in odpirati kontrolne točke na stični črti, ter poziva Rusijo, naj izkoristi svoj odločilni vpliv na oborožene skupine, ki jih podpira, da bi se spoštovale in v celoti izvajale zaveze, sprejete v okviru sporazumov iz Minska ter nedavnih srečanj normandijske četverice in tristranske kontaktne skupine; ponavlja, da morajo biti lokalne volitve v zasedenih delih vzhodne Ukrajine izvedene v skladu z ukrajinsko zakonodajo in pod nadzorom OVSE, kot je bilo dogovorjeno v Minsku in v tako imenovani Steinmeierjevi formuli; poudarja, da v trenutnih razmerah niso izpolnjeni pogoji za svobodne in poštene volitve v Donecku in Lugansku; pozdravlja opustitev načrta vključitve separatistov, ki jih podpira Rusija, kot pogajalske strani v okviru tristranske kontaktne skupine; obžaluje pripombe visokih članov ukrajinske delegacije v tristranski kontaktni skupini, ki so zanikali vojaško vključenost Rusije v konflikt v regiji Donbas;

28. strogo obsoja destabilizacijska dejanja Rusije in njene vojaške dejavnosti v Ukrajini; izraža zaskrbljenost, ker Rusija stalno dopolnjuje vojaške objekte in postojanke na Krimskem polotoku, vključno z več kot 30.000 vojaki, novimi raketnimi sistemi zemlja-zrak in zemlja-zemlja, podmornicami z jedrsko zmogljivostjo in strateškimi bombniki; obsoja nezakonita dejanja Rusije, s katerimi želi pridobiti nadzor nad ožino Kerč, saj gre za kršitev mednarodnega pomorskega prava in njenih mednarodnih zavez, zlasti v primerih gradnje mostu čez ožino in njegove železniške povezave brez soglasja Ukrajine, polaganja podvodnih kablov ter zaprtja in militarizacije Azovskega morja, kar resno ovira ukrajinske gospodarske dejavnosti; poziva Rusko federacijo, naj mednarodnim nevladnim organizacijam in mednarodnim humanitarnim organizacijam zagotovi neoviran in prost prehod v Azovsko morje in iz njega v skladu z mednarodnim pravom ter dostop do zasedenih ukrajinskih ozemelj Donbasa in priključenega Krima; v zvezi s tem opozarja, da ima režim pomorskih inšpekcijskih pregledov, ki ga je Rusija začela izvajati leta 2018 za vsa plovila, ki na poti v Azovsko morje in iz njega plujejo skozi ožino Kerč pod njenim nadzorom, še naprej negativne gospodarske posledice za regijo; poziva k izpustitvi vseh ukrajinskih političnih zapornikov in vojnih ujetnikov v Rusiji, na Krimu in v delih Donbasa, ki niso pod nadzorom ukrajinske vlade; vendar izraža zaskrbljenost zaradi prisilne vključitve ruskih državljanov, osumljenih sodelovanja pri sestrelitvi letala Malaysian Airlines na letu MH17, v izmenjavo ujetnikov med Rusijo in Ukrajino;
29. poudarja, da je potrebna politična rešitev konflikta v vzhodni Ukrajini; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj okrepi svoja prizadevanja za miroljubno rešitev konflikta s podpiranjem prizadevanj vseh strani v mirovnem postopku in izvajanjem več ukrepov za krepitev zaupanja ter podpreta mandat za napotitev misije OZN za ohranjanje miru na celotno zasedeno ozemlje Ukrajine; poziva, naj se – ko bodo razmere dovoljevale in kot del popolnega izvajanja sporazuma iz Minska – predlagata civilna misija SVOP pod vodstvom EU za napotitev k stranem v konfliktu, ki bi pomagala pri nalogah, kot so razminiranje, priprave na lokalne volitve in zagotovitev prostega dostopa za organizacije humanitarne pomoči; hkrati poziva institucije EU, naj bodo pripravljene zaostri sankcije zoper Rusijo, če bi bilo potrebno, med drugim če Rusija ne bi izpolnila svojih obveznosti iz protokola iz Minska, zlasti v zvezi z varnostnim področjem;
30. poziva Ukrajino, naj izpolni svoje zaveze o reformi državnega nadzora izvoza v skladu z zahtevami in standardi EU ter z izvajanjem dosledne in sistematične politike sankcij; poziva ESZD in Komisijo, naj bolje nadzorujeta izvajanje sankcij EU, vključno z boljšim nadzorom dejavnosti organov v državah članicah, ki so odgovorni za izvajanje skupnih pravil EU;
31. poziva ESZD, naj za EU, ki bi jo predstavljal podpredsednik Evropske komisije/visoki predstavnik Unije za zunanjo politiko in varnostne zadeve, oblikuje bolj dejavno vlogo v mirnem reševanju sedanje vojne v vzhodni Ukrajini, tudi v okviru normandijske četverice; priporoča razmislek o imenovanju posebnega odposlanca EU za Krim in regijo Donbas;
32. ponovno poziva, naj pogajanja o končanju okupacije Krimskega polotoka potekajo na mednarodni ravni in z dejavno udeležbo EU; poziva podpredsednika/visokega predstavnika, Komisijo in države članice, naj zagotovijo vso potrebno podporo za vzpostavitev mednarodne platforme Krima, ki bi omogočila usklajevanje, formalizacijo in sistematizacijo prizadevanj za ponovno vzpostavitev ozemeljske celovitosti Ukrajine; meni, da je pomembno v dejavnosti take platforme vključiti medžlis krimskih Tatarov,

ki je njihovo edino mednarodno priznano predstavniško telo;

33. istočasno želi spomniti, da je Ruska federacija v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom kot okupacijska sila v celoti odgovorna za zadovoljevanje potreb prebivalstva začasno zasedenega krimskega polotoka, vključno z oskrbo z vodo; poudarja tudi, da v skladu s četrto ženevsko konvencijo, katere pogodbenica je Rusija, okupacijska sila ne sme prisiliti prebivalcev okupiranega ozemlja, da služijo v njenih oboroženih ali pomožnih silah;
34. obsoja Rusko federacijo zaradi naseljevanja ruskih državljanov na zasedenem Krimu ter na ozemljih Doneck in Lugansk, s čimer se je porušilo ravnovesje med imetniki ruskih potnih listov in Ukrajinci, nadaljnjega izdajanja ruskih potnih listov prebivalcem začasno zasedenih ozemelj Ukrajine, kar krši ukrajinsko suverenost ter cilje in določbe sporazumov iz Minska, ter njenih poskusov, da bi 13. septembra 2020 v Avtonomni republiki Krim v Ukrajini organizirala lokalne volitve; izjavlja, da je bila izvolitev guvernerja Sevastopola nezakonita in v nasprotju z mednarodnim pravom, enako pa velja za glasovanje za predstavnike v tako imenovani državni svet „Krimске republike“, tako imenovano zakonodajno skupščino mesta Simferopol in tako imenovani podeželski svet regije Razdolno; poziva EU, naj odgovornim za organizacijo in izvedbo volitev naloži sankcije; obsoja, da je Rusija vpoklicala mlade moške na okupiranem Krimu v služnje v ruskih oboroženih silah, pri čemer jih je bilo 85 % poslanih na služnje v Ruski federaciji; poziva Rusijo, naj ustavi vpoklic prebivalcev Krima in v celoti spoštuje svoje obveznosti iz ženevskih konvencij;
35. izraža popolno podporo vsem prizadevanjem za zagotovitev pravice za vseh 298 žrtev sestrelitve letala družbe Malaysia Airlines na letu MH17 z izstrelkom zemlja-zrak, ki ga je zagotovila Rusija, in za njihove svojce, vključno z mednarodno podprtimi kazenskimi postopki zoper štiri osumljence v skladu z nizozemsko zakonodajo ter tožbo, vloženo zoper Rusijo pri Evropskem sodišču za človekove pravice; izreka pohvalo Ukrajini za njeno neprekinjeno sodelovanje s skupno preiskovalno skupino, katere namen je odkriti resnico, opredeliti osumljence in privedi storilce pred sodišče; obsoja enostranski umik Rusije iz tristranskih posvetovanj za odkritje resnice z Avstralijo in Nizozemsko; poziva Rusijo, naj v celoti sodeluje pri vseh tekočih prizadevanjih za zagotovitev, da bodo vsi posamezniki ali subjekti, vpleteni v sestrelitev leta MH17, odgovarjali za sovja dejanja, med drugim z nadaljevanjem dialoga z Avstralijo in Nizozemsko za odkritje resnice, zagotovitev sodelovanja v meddržavni tožbi o tej zadevi, ki jo je Nizozemska vložila zoper Rusijo pri Evropskem sodišču za človekove pravice, ter izročitev Volodimirja Cemaha Nizozemski; poziva Rusijo, naj preneha spodbujati dezinformacije v zvezi z letom MH17;
36. poziva Ukrajino, naj pomaga moldavski osrednji vladi v njenih prizadevanjih, da bi ponovno pridobila nadzor nad Pridnestrjem na podlagi ozemeljske celovitosti Moldavije;
37. je seznanjen, da je bil junija 2018 sprejet zakon o nacionalni varnosti, leta 2020 pa zakon o javnih naročilih za obrambo in o obveščevalni dejavnosti; vseeno poziva k sprejetju dodatne zakonodaje, s katero bi omejili pristojnosti ukrajinske varnostne službe in jo preoblikovali v izključno protiobveščevalno in protiteroristično agencijo, ter vzpostavitev parlamentarnega nadzora nad celotnim varnostnim sektorjem;

Pravica, svoboda, varnost in boj proti korupciji

38. ponavlja, da je ključnega pomena zagotoviti oprijemljive rezultate v boju proti korupciji, da bi ohranili visoko raven podpore za reformni proces med državljani, pa tudi izboljšali poslovno okolje in privabili neposredne tuje naložbe; spodbuja ukrajinske oblasti, naj zagotovijo dodaten napredek pri reformah, zlasti na področju pravne države in boja proti korupciji, ter neodvisnost in nadaljnje delovanje ključnih protikorupcijskih institucij; v zvezi s tem želi pohvaliti ponovno vzpostavitev nacionalne agencije za preprečevanje korupcije in začetek veljavnosti novih zakonov o nezakonitem bogatenju in o žvižgačih januarja 2020 ter začetek delovanja višjega protikorupcijskega sodišča septembra 2019;
39. vendar je zaskrbljen zaradi izida sodbe ustavnega sodišča z dne 27. oktobra 2020, ki je ustvarila pravno vrzel v ukrajinski protikorupcijski strukturi in močno oslabila nacionalno agencijo za preprečevanje korupcije; priznava dejavna prizadevanja predsednika Zelenskega in političnih deležnikov, da bi ponovno vzpostavili zakonodajo in verodostojnost ukrajinske protikorupcijske strukture; poziva ukrajinske oblasti, naj si še naprej prizadevajo in ponovno vzpostavijo popolnoma operativno, učinkovito in celovito institucionalno strukturo za boj proti korupciji, tudi v sodstvu, pri tem pa v celoti ohranijo neodvisnost sodstva od izvršilne in zakonodajne oblasti; poudarja, da ima v tem okviru nacionalna agencija za preprečevanje korupcije s polnimi pooblastili ključno vlogo in da sodbe ustavnega sodišča ne bi smeli uporabiti kot izgovor za njeno oslabitev ali zapostavljanje; izraža globoko zaskrbljenost nad očitnimi poskusi, da bi se zaradi osebnih interesov spodkopalo dosežke države v boju proti korupciji in splošne demokratične reforme, zlasti s ponovnim pridobivanjem politične moči nekaterih ukrajinskih oligarhov, kar slabi reformam naklonjeno večino v ukrajinskem parlamentu, to pa je razvidno tudi iz težav pri zapolnjevanju zakonodajne vrzeli, ki je nastala po sporni sodbi ustavnega sodišča dne 27. oktobra 2020; poziva vse politične akterje, naj obnovijo svojo zavezanost reformam, ki jih zahtevajo ukrajinski volivci in so ključne za krepitev pravne države, izkoreninjenje korupcije in povečanje blaginje ukrajinskega prebivalstva;
40. poudarja pomembnost zagotovitve neodvisnosti višjega protikorupcijskega sodišča in drugih protikorupcijskih institucij, ter poziva k objektivnemu in nepristranskemu pristopu k dejavnostim protikorupcijskih institucij, da bi zagotovili zaupanje in javno podporo v boju proti korupciji; se zaveda, da so bile izrečene prve sodbe in da je višje protikorupcijsko sodišče pri tem upoštevalo visoke strokovne standarde; vendar poziva k okrepitvi dela tega sodišča, da bi se povečala stopnja obsodb, tudi v primerih na visoki ravni;
41. je zadovoljen z delom ukrajinskega nacionalnega urada za boj proti korupciji, ki je verjetno najučinkovitejša protikorupcijska institucija v državi; poleg tega poudarja potrebo po okrepitvi njegove neodvisnosti; poziva, naj se zakonodaja o tem uradu uskladi z ustavo in nedavno sodbo ustavnega sodišča ter naj se za imenovanje vodij ukrajinskega nacionalnega urada za boj proti korupciji, specializiranega protikorupcijskega tožilstva ter državnega preiskovalnega urada uvedejo pregledni in depolitizirani izbirni postopki, ki bodo temeljili na dosežkih in vključevali verodostojno preverjanje integritete;
42. obžaluje poskuse poslancev vrhovne rade, da bi napadli protikorupcijske institucije in jih spodkopali, zlasti poskuse odstavitve direktorja ukrajinskega nacionalnega urada za boj proti korupciji in nepregleden postopek izbire direktorja specializiranega protikorupcijskega tožilstva; ugotavlja, da je zaščita aktivistov nevladnih organizacij in novinarjev, ki razkrivajo in obsojajo korupcijo, pomanjkljiva, in poziva k dejanskemu

izvajanju nove zakonodaje o zaščiti žvižgačev, ki je začela veljati januarja 2020;

43. pozdravlja osnutek protikorupcijske strategije za obdobje 2020–2024 in pričakuje, da bo vrhovna rada kmalu sprejela to celovito strategijo, pri čemer bo ohranila vse ključne elemente osnutka; se zaveda, da različne oblike pritiska in sabotaž, ki se izvajajo nad protikorupcijskimi institucijami, kažejo, da je boj proti korupciji vse bolj učinkovit in uspešen; vztraja, da morajo protikorupcijske institucije, tj. nacionalni urad za boj proti korupciji, specializirano protikorupcijsko tožilstvo in višje protikorupcijsko sodišče, ostati neodvisne in učinkovite ter imeti na voljo dovolj virov; izreka pohvalo, da je bila decembra 2019 sprejeta nova zakonodaja o preprečevanju pranja denarja, ki je okrepila preglednost lastniških struktur podjetij v Ukrajini in pomeni znatno izboljšanje zadevnega pravnega okvira;
44. je globoko zaskrbljen zaradi velikega sistematičnega političnega pritiska in ustrahovalnih dejanj, uperjenih proti predsedniku Narodne banke Ukrajine, ki se na žalost niso pojavili prvič, zaradi česar je julija 2020 odstopil; poziva ukrajinske oblasti, naj se vzdržijo izvajanja političnega pritiska na neodvisne gospodarske institucije in izvršilne organe ter zagotovijo ohranjanje njihove neodvisnosti kot jamstva za pravilno delovanje trga in enake konkurenčne pogoje za vse gospodarske akterje;
45. obžaluje, da je sodstvo še zmeraj institucija, ki jim državljani Ukrajine najmanj zaupajo, in je resno zaskrbljen nad stanjem, v kakršnem se je znašlo po reformi oktobra 2019, ki je privedla do odstavitve in ponovne vzpostavitve višje kvalifikacijske sodniške komisije in mirovanja procesa ponovnega ocenjevanja in zaposlovanja sodnikov, pri čemer je nezasedenih približno 2000 sodniških položajev; obžaluje, da ta komisija v preteklosti pri ponovni oceni sodnikov ni upoštevala mnenja sveta za javno integriteto, in jo poziva, naj to stori v prihodnosti, da bi zapolnili prosta delovna mesta na nižjih sodiščih s sodniki, ki izpolnjujejo etične standarde in standarde integritete, ob popolnem upoštevanju mnenja Beneške komisije št. 969/2019; vztraja pri čimprejšnji ponovni vzpostavitvi višje kvalifikacijske sodniške komisije na podlagi spremembe zakona št. 3711 na način, ki bo skladen s sklepom ukrajinskega ustavnega sodišča št. 4-p/2020 z dne 11. marca 2020, da se neodvisna višja kvalifikacijska sodniška komisija ustanovi na podlagi preglednega izbirnega postopka, ki bo vključeval mednarodne strokovnjake; meni, da bi morala ta komisija s polnimi pooblastili biti sposobna učinkovito izbirati nove sodnike in preverjati obstoječe v skladu s pravili in postopki, ki jih sama sprejme v skladu s svojim mandatom; odločno vztraja, naj se preveri integriteta nereformiranega visokega sodnega sveta; poziva ukrajinske oblasti, naj nadaljujejo in pospešijo reformo sodstva, da ne bi ogrozili dela novoustanovljenih protikorupcijskih institucij, se vzdržijo politično motiviranih sojenj in instrumentalizacije sodstva proti političnim nasprotnikom ter dokončajo pravni okvir za boj proti organiziranemu kriminalu;
46. poziva Komisijo, naj razvije obstoječa in nova orodja na področju pravne države in dobrega upravljanja za spremljanje in ocenjevanje napredka Ukrajine, zlasti pregled stanja na področju pravosodja v EU in mehanizem pravne države, da bi zagotovila strog nadzor tekočih reform in ustrezno opredelitev ter odpravo morebitnih pomanjkljivosti pri teh reformah;
47. pozdravlja reformo urada generalnega državnega tožilca, ki se je začela septembra 2019, in poziva k dokončanju potrjevanja tožilcev, s čimer bi zagotovili, da bodo novi tožilci na vseh ravneh izbrani s preglednim in politično nepristranskim postopkom; spodbuja ukrajinske oblasti, naj okrepijo boj proti organiziranemu kriminalu in izboljšajo zakonodajni okvir ter sodelovanje in usklajevanje med pristojnimi organi

kazenskega pregona;

48. odločno poziva ukrajinske oblasti, naj se vzdržijo svoje pretekle slabe prakse politično motiviranih sodnih zadev; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba razhajanja glede političnih vprašanj obravnavati v pristojnih političnih forumih in ne v okviru pravosodja;
49. je zaskrbljen, da Komisija Ukrajino navaja kot prednostno državo „kategorije 2“, kar pomeni, da pravice intelektualne lastnine niso dovolj zaščitene in se ne uveljavljajo; poudarja, da je treba okrepiti carinski nadzor in infrastrukturo, da bi bolje preprečili vstop in tranzit ponarejenih izdelkov v Ukrajino in znotraj nje; poziva Komisijo, naj Ukrajini še naprej pomaga pri pripravi novih osnutkov zakonov o pravicah intelektualne lastnine;
50. poziva ukrajinsko vlado, naj nadaljuje preiskavo zločinov, ki so jih člani ukrajinskih sil zagrešili zoper aktiviste med protesti Evromajdan, ter žrtvam in njihovim družinam hitro zagotovi pravico;
51. poziva Ukrajino, naj ratificira Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča in Istanbulsko konvencijo o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima;
52. pozdravlja spremembe ukrajinskega kazenskega zakonika, ki opredeljujejo posilstvo in spolno nasilje z neprivolitvijo, ter poziva k hitremu razvoju metodologije za preiskovanje kaznivih dejanj, povezanih s spolnim nasiljem; obžaluje, da se zaradi neobstoja take metodologije primeri posilstva ali spolnega nasilja na podlagi neprivolitve v letu 2019 niso preiskovali;

Človekove pravice in temeljne svoboščine

53. odločno obsoja obsežne in stalne kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot so svoboda izražanja, veroizpovedi ali prepričanja in združevanja, pa tudi pravica do mirnega zbiranja, za katere so odgovorne ruske okupacijske sile na začasno zasedenem ozemlju Krima in oborožene skupine, ki jih podpira Rusija, na območjih Donbasa, ki niso pod vladnim nadzorom, vključno s prisilno vojaško obveznostjo, izgonom, nezakonitim in prisilnim izdajanjem potnih listin, omejitvami pravic do izobraževanja in uporabe jezika, samovoljnimi pridržanji, mučenjem in drugimi strogimi pogoji pridržanja, pa tudi omejevalnimi ukrepi, kot je enostransko zaprtje kontrolnih točk in zavrnitev dostopa za misije OZN in humanitarne misije, kar je med sedanjo pandemijo še posebej zaskrbljujoče;
54. želi spomniti, da sta življenje in blaginja civilistov še naprej ogrožena zaradi vojne v vzhodni Ukrajini, in ugotavlja, da je zmanjšanje sovražnosti v vzhodni Ukrajini med premirjem, ki je začelo veljati 27. julija 2020, prispevalo k 53-odstotnemu zmanjšanju varnostnih incidentov in zmanjšanju števila civilnih žrtev; pozdravlja program EU4ResilientRegions, ki obsega 30 milijonov EUR in je namenjen krepitvi odpornosti vzhodne in južne Ukrajine na negativne učinke sedanjega konflikta, vključno s hibridnimi grožnjami in drugimi dejavniki destabilizacije;
55. vendar je izjemno zaskrbljen zaradi poslabšanja humanitarnih razmer na vzhodnih ozemljih, ki trenutno niso pod nadzorom ukrajinske vlade, zlasti glede na izredno stanje zaradi pandemije COVID-19; poziva dejanske lokalne oblasti, naj sprejmejo vse ukrepe,

potrebne za zagotovitev, da bodo osnovne potrebe prebivalstva, vključno z dostopom do kakovostnih zdravstvenih ustanov in zdravljenja, zadovoljene, in naj v ta namen v celoti sodelujejo z legitimno ukrajinsko vlado;

56. poudarja, da je v vzhodni Ukrajini več kot 3,5 milijona ljudi na obeh straneh stične črte še vedno odvisnih od humanitarne pomoči in zaščite, saj se spoprijemajo s prekinitvami dovoda vode in električne energije; ugotavlja, da je trenutna pandemija COVID-19 še zaostрила težave, s katerimi se ti ljudje spopadajo; spodbuja Komisijo, naj v sodelovanju z organi OZN okrepi prizadevanja za zagotavljanje pomoči med to humanitarno krizo v skladu s pregledom humanitarnih potreb;
57. obžaluje poslabšanje razmer na področju človekovih pravic na Krimu od začetka zasedbe, saj je Rusija od takrat drastično omejila svobode zbiranja, izražanja, združevanja, dostopa do informacij in veroizpovedi; obžaluje diskriminatorne politike, ki jih samooklicane ruske oblasti izvajajo zlasti zoper tatarsko etnično manjšino na Krimu, kršenje njenih lastninskih pravic, vedno hujše ustrahovanje te skupnosti in drugih, ki nasprotujejo nezakoniti priključitvi, in sicer prek prisilne vojaške obveznosti, preganjanja, preiskav, pridržanj in prisilnih izginotij, ter prej omenjeno pomanjkanje svobode izražanja, združevanja, veroizpovedi in gibanja na polotoku; poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi vseh nezakonito pridržanih in zaprtih ukrajinskih državljanov na Krimskem polotoku in v Rusiji, vključno z aktivisti krimskih Tatarov; poleg tega poziva Rusijo, naj preišče grozodejstva, zagrešena zoper krimske Tatare, ter zagotovi in zaščiti pravico krimskih Tatarov, Ukrajincev ter vseh etničnih in verskih skupnosti, da ohranijo in razvijajo svojo lastno kulturo, običaje, izobrazbo in identiteto;
58. obžaluje, da je v Ukrajini okoli 1,5 milijona notranje razseljenih oseb, kar pomeni, da je po številu notranje razseljenih oseb deveta država na svetu; ugotavlja, da so za to odgovorni predvsem Ruska federacija in njeni namestniki; poziva ukrajinske oblasti, naj si še dodatno prizadevajo olajšati trpljenje ljudi, ki jih je prizadel konflikt, ter izvedejo ukrepe za varstvo pravic notranje razseljenih oseb; poziva Ukrajino, naj tem osebam dodeli polne državljanske in politične pravice in spoštuje mednarodne standarde glede njihove obravnave; poudarja pomembnost varstva in zagotavljanja ukrajinskih državljanskih pravic na začasno zasedenih ozemljih, vključno s poenostavitvijo postopkov za prejemanje pokojnin, izdajo rojstnih listov za otroke in s tem preprečevanjem tveganja, da bi ostali brez državljanstva in ranljivi;
59. poziva posebno opazovalno misijo OVSE, naj svoj mandat izpolni in se redno pogovarja z žrtvami, pričami preganjanja, odvetniki, nevladnimi organizacijami in predstavniki medijev, kar bo služilo kot dodatno sredstvo za ocenjevanje razmer na začasno zasedenih ozemljih na Krimu in na vzhodu Ukrajine; poziva posebnega predstavnika EU za človekove pravice, naj stalno spremlja razmere na področju človekovih pravic na Krimskem polotoku in na območjih vzhodne Ukrajine, ki niso pod vladnim nadzorom;
60. ugotavlja, da se petletni akcijski načrt za izvajanje nacionalne strategije za človekove pravice v Ukrajini konča leta 2020, in poziva k temeljitemu pregledu njegovih glavnih dosežkov pred določitvijo ciljev za nadaljnji akcijski načrt; pozorno spremlja podporo, ki jo je ukrajinska vlada zagotovila krimskim Tatarom, in izraža zaskrbljenost zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v predlogu proračuna za leto 2021, predloženem ukrajinskemu parlamentu septembra 2020, za program preselitve in nastanitve krimskih Tatarov in oseb drugih narodnosti, ki so bile izgnane z ukrajinskega ozemlja; poziva Ukrajino, naj sprejme zakone o domorodnih ljudstvih Ukrajine, statusu domorodnih

krimskih Tatarov in spremembi svoje ustave, da bi priznala narodno-ozemeljsko avtonomijo krimskih Tatarov znotraj Ukrajine in zlasti Krima, ki izhaja iz neodtujljive pravice domorodnih krimskih Tatarov do samoodločbe; vztraja, da morajo ukrajinske oblasti obravnavati težave, povezane z edinim televizijskim kanalom v krimski tatarščini, ATR, ter ponuditi stabilen mehanizem za finančno in tehnično podporo, da bi postaji omogočili nadaljnje radiodifuzno oddajanje na Krimu, ki je pod rusko zasedbo; pozdravlja pobudo Ukrajine za pripravo strategije za razvoj in popularizacijo krimske tatarščine v obdobju do leta 2032;

61. poziva ESZD in Komisijo, naj hitro operacionalizirata globalni režim EU za sankcije na področju človekovih pravic(zakonodajo, podobno tako imenovanemu zakonu Magnickega), ki bi omogočala naložitev sankcij posameznikom in podjetjem, vpletenim v hude kršitve človekovih pravic, pri čemer se posebna pozornost nameni razmeram na začasno zasedenih ozemljih Ukrajine na Krimu ter v delih regij Doneck in Lugansk, in sprejetje sankcij proti odgovornim za druga kazniva dejanja, vključno s korupcijo; poziva Ukrajino, naj po tem zgledu uvede ukrajinsko različico te zakonodaje;
62. je seznanjen z zakonom o podpori vlogi ukrajinskega jezika kot državnega jezika in poziva ukrajinske oblasti, naj ga v celoti izvajajo v skladu s svojimi mednarodnimi obveznostmi in priporočili iz mnenja Beneške komisije št. 960/2019, torej naj spoštujejo pravico skupnosti, da razvijajo in uporabljajo lastne jezike, ter naj v največji možni meri upoštevajo narodne manjšine, njihove jezike in njihove pravice do izobraževanja ter dosežejo ravnotežje med njimi;
63. poziva Ukrajino, naj komisarju za varstvo uradnega jezika ali drugemu organu, ustanovljenemu v enak namen, dodeli pristojnosti za spremljanje skladnosti s pravnimi določbami o uporabi manjšinskih jezikov in domorodnih ljudstvih;
64. podpira svobodo prepričanja, mnenja in izražanja ter poudarja pomembnost zagotovitve enakega dostopa do informacij vsem narodnim, etničnim in jezikovnim manjšinam, kar je ključni del vsake demokracije; obsoja sovražni govor in diskriminacijo na podlagi etnične pripadnosti ali jezika ter lažne novice in dezinformacije, uperjene zoper narodne, etnične in jezikovne manjšine;
65. ugotavlja, da so potrebni ukrepi za okrepitev infrastrukture za pravice manjšin ter gradnjo zaupanja, da bodo pravice manjšin zaščitene v zakonodaji in v praksi; poudarja, da bi morali ti ukrepi vključevati okrepitev pravnega varstva, povečanje institucionalne osredotočenosti na vprašanja manjšin ter vzpostavitev močnejših in trajnih mehanizmov posvetovanja; izraža zaskrbljenost, ker ukrajinske oblasti niso sprejele ustreznih ukrepov za boj proti diskriminaciji in sovražnemu govoru, uperjenima zoper manjšine, zlasti romsko skupnost, ki je žrtev diskriminacije, rasnega nasilja in izražanja nestrpnosti; poziva Ukrajino, naj okrepi spomin na žrtve holokavsta, tako da se pridruži Mednarodni zvezi za spomin na holokavst ter sprejme in uporabi njeno opredelitev antisemitizma; poleg tega jo poziva, naj se še naprej poklanja spominu na žrtve totalitarizma; poziva Komisijo, naj Ukrajino povabi k sodelovanju v programu Evropa za državljane;
66. spodbuja delo evropskih političnih fundacij pri vzgoji naslednje generacije političnih voditeljev v Ukrajini;
67. spodbuja okrepljen dialog in sodelovanje s cerkvami in verskimi skupnostmi ter organizacijami na področjih, kot so graditev miru in sprava, s čimer bi okrepili zaupanje

v pravično in svobodno družbo, pa tudi izobraževanje, zdravstveno varstvo in osnovne socialne storitve;

Medijsko okolje

68. je seznanjen s prizadevanji za reforme na področju medijev; poudarja, da bi morala reforma zagotoviti predvsem neodvisnost, nepristranskost in odgovornost regulativnega organa, preglednost lastništva medijev in enake možnosti za medijske hiše s pravično konkurenco na trgu; izraža zaskrbljenost zaradi načrtov, da se regulativni agenciji dodelijo nove obsežne pristojnosti, zaradi katerih obstaja tveganje poseganja v svobodo medijev in vsebino spletnih in tiskanih medijev; v zvezi z osnutkom zakona o preprečevanju dezinformacij poudarja, da bi sedanji osnutek lahko povzročil obsežno vmešavanje države v medijske vsebine in novinarske dejavnosti v škodo svobode medijev ter ne bo učinkovit pri preprečevanju dezinformacij; poziva k obsežnejšim posvetovanjem s skupnostjo medijev in ustreznimi mednarodnimi organizacijami, da se prepreči ogrožanje svobode izražanja;
69. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da imajo oligarhi še vedno prevelik vpliv na trg televizijskih medijev v Ukrajini, čeprav je ta pluralističen; poziva Ukrajino, naj spodbuja svobodne in neodvisne medije ter poveča njihovo pluralnost; poudarja, kako pomembni so trajnostna javna radiotelevizija, neodvisni medijski regulator in civilna družba pri vzpostavljanju odpornosti proti dezinformacijam in drugim dejavnikom destabilizacije; poziva vrhovno rado in vlado, naj spoštujeta obveznosti države do javne radiotelevizije ter zagotovita finančno in politično podporo za njeno nadaljnjo posodobitev, neodvisnost in zmogljivost za izvajanje preiskovalnega novinarstva;
70. ponavlja, da mora EU še naprej podpirati Ukrajino v boju proti hibridnim grožnjam ter dezinformacijam in lažnim novicam, med drugim tudi s krepitvijo neodvisnih medijev in strateškim komuniciranjem o medijski pismenosti, da bi okrepila odpornost Ukrajine; pozdravlja napovedan začetek dialoga o kibernetikah vprašanjih med EU in Ukrajino;
71. izraža zaskrbljenost zaradi poslabšanja delovnih pogojev predstavnikov medijev, zlasti preiskovalnih novinarjev, ki poročajo o korupciji in goljufijah; obsoja vsa dejanja, katerih namen je omejevanje dela novinarjev, vključno z omejevanjem dostopa do informacij, kazenskimi preiskavami, pritiskom, naj razkrijejo vire, in sovražnim govorom, zlasti zoper neodvisne medije; je zaskrbljen, da glede na nedavno analizo, ki so jo izvedle ukrajinske platforme za preiskovalno novinarstvo, poslanci vrhovne rade nasedajo usmerjenim dezinformacijskim kampanjam ali pa jih celo namerno pomagajo širiti;
72. obžaluje številne napade na novinarje in civilne aktiviste, ki so se zgodili v obdobju 2017–2019; poziva ukrajinske oblasti, naj preganjajo storilce in poskrbijo za varnost medijskih delavcev in novinarjev, prav tako pa jih odločno poziva, naj nujno sprejmejo ustrezen pristop k ureditvi medijev;
73. obžaluje, da se je politično ozračje v državi poslabšalo, saj se ustrahovanje, sovražni govor in politični pritisk pogosto uporabljajo za politične namene; poziva oblasti, naj odločno obsodijo in prepovejo delovanje ekstremističnih skupin in spletnih strani ter skupin in spletnih strani, ki širijo sovraštvo, kot je Mirotvorec, saj spodbujajo napetosti v družbi in zlorabljajo osebne podatke več sto ljudi, vključno z novinarji, politiki in pripadniki manjšinskih skupin;

74. poziva k razvoju demokratičnega, neodvisnega, pluralnega in uravnoveženega medijskega prostora v Ukrajini, ki bi končal politično motivirano preganjanje medijskih kanalov, vključno s preklicem dovoljenj, in zagotovil zaščito lokalnih novinarjev, oblikovalcev mnenj in oporečnikov pred nadlegovanjem in ustrahovanjem, omogočil nediskriminatoren dostop do spletnih in nespletnih informacij in tvorno državljansko udeležbo ter varoval in zagotavljal človekove in državljanske pravice; poudarja, da bi moralo biti novinarjem, zagovornikom človekovih pravic in odvetnikom omogočeno neodvisno opravljanje dela brez neupravičenega poseganja vanj in ustrahovanja; pozdravlja delo ukrajinskih organizacij za človekove pravice in krimskega tožilca, ki trenutno v celinski Ukrajini beleži kršitve človekovih pravic in zlorabe; vztraja, da je treba vse kršitve človekovih pravic preiskati in storilce privedi pred sodišče;

Enakost spolov in pravice oseb LGBTI

75. poudarja, da je enakost spolov eden ključnih pogojev za trajnosten in vključujoč razvoj; poziva ukrajinsko vlado in oblasti, naj izvedejo ukrepe za dodatno izboljšanje zastopanosti žensk in njihovo enako obravnavo na vseh ravneh političnega in družbenega življenja, pa tudi za boj proti nasilju na podlagi spola; poziva Komisijo in ESZD, naj vključita enakost spolov v vse svoje politike, finančno podporo, programe in dejavnosti, povezane z Ukrajino, zlasti kadar je cilj blažitev negativnih posledic pandemije COVID-19, saj so bile ženske, vključno s podjetnicami, med tistimi, ki so jih stroge omejitve gibanja najbolj prizadele;
76. obsoja nasilne napade in kazniva dejanja iz sovraštva zoper osebe LGBTI ter poziva ukrajinske organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, naj te napade učinkovito preiščejo; poziva Ukrajino, naj uveljavi in začne učinkovito izvajati celovito sekundarno zakonodajo, ki bo zagotavljala svobodo prepričanja in se zoperstavila stalni diskriminaciji oseb LGBTI, feminističnih aktivistk, invalidov in manjšin ter okrepila varstvo njihovih pravic; poziva ukrajinsko vlado in vse politične akterje, naj si prizadevajo za oblikovanje vključujoče in strpne družbe;
77. obžaluje dejstvo, da v členu 161 kazenskega zakonika še vedno ni predvidena kazen za spodbujanje sovraštva ali nasilja na podlagi spolne usmerjenosti ali spolne identitete in da ti podlagi nista navedeni kot hujši obliki kaznivega dejanja, niti nista vključeni v splošne določbe o obteževalnih okoliščinah iz člena 67(1)(3); opozarja, da je bila vključitev podlage spolne usmerjenosti in spolne identitete med obteževalne okoliščine iz člena 67 kazenskega zakonika predvidena v akcijskem načrtu za izvajanje nacionalne strategije za človekove pravice; želi spomniti na priporočila ECRI in poziva Ukrajino, naj ustrezno spremeni kazenski zakonik;

Trgovinsko in gospodarsko sodelovanje, javno zdravje, delo in socialne zadeve, mobilnost delavcev

78. poudarja, da je Ukrajina pomembna geopolitična, geostrateška in trgovinska partnerica Unije; pozdravlja občutno povečanje trgovinskega toka med EU in Ukrajino, zaradi česar je Unija trenutno največja trgovinska partnerica Ukrajine; vendar obžaluje, da je obseg tujih neposrednih naložb v državi sorazmerno majhen;
79. pozdravlja nadaljevanje pozitivnih rezultatov, ki so bili doseženi v dvostranski trgovini in gospodarskih odnosih v letu 2019, ko se je ukrajinski uvoz povečal za 12,3 % in izvoz za 9,7 %, kar je skupaj znašalo 43,3 milijarde EUR; poudarja, da se je trgovina med EU in Ukrajino povečala za 49 % in da EU ostaja glavna trgovinska partnerica

Ukrajine, saj je leta 2019 predstavljala 40 % njene trgovine, medtem ko je Ukrajina 18. največja trgovinska partnerica EU, saj predstavlja 1,1 % celotne trgovine EU; ugotavlja, da se je trgovinski primanjkljaj Ukrajine z EU povečal na 5,1 milijarde EUR;

80. spodbuja obe strani, naj okrepi sodelovanje na dvostranski ravni in v mednarodnih forumih pri obravnavanju izzivov, ki jih predstavlja COVID-19, zlasti s povečanjem odpornosti in raznolikosti dobavnih verig ter s sodelovanjem pri obravnavi protekcionističnih trendov; ugotavlja, da bi lahko cilj EU, da doseže odprto strateško avtonomijo, ustvaril priložnosti za še tesnejše sodelovanje s sosednjimi državami;
81. spodbuja Komisijo, naj Ukrajini pomaga opredeliti področja, na katerih bi lahko še dodatno povečala diverzifikacijo gospodarstva, ter pri tem, da jim bo v procesu polnega izvajanja poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini dajala prednost;
82. znova poudarja, da je postopno vključevanje Ukrajine v notranji trg EU, kot določa pridružitveni sporazum, eden ključnih ciljev pridružitve, in v zvezi s tem podpira vzpostavitev pogojev za okrepljene gospodarske in trgovinske odnose med Ukrajino in EU ter obširen postopek približevanja zakonodaje, ki pa mora biti pogojen s popolnim izvajanjem poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini in skladnostjo z ustreznimi pravnimi, ekonomskimi in tehničnimi predpisi in standardi;
83. ugotavlja, da so bile uvedene številne reforme, ki so omogočile deregulacijo gospodarstva, večjo preglednost javnih financ in izboljšanje predpisov o koncesijah in javno-zasebnih partnerstvih ter zagotovile nove priložnosti lokalnim in tujim vlagateljem;
84. ugotavlja pa, da pri odpravljanju oligarhičnih struktur v državi še ni vidnih učinkov, saj oligarhi še zmeraj močno vplivajo na ukrajinsko gospodarstvo in politiko, zlasti ko gre za lastništvo medijev ter vplivanje na sodstvo in sistem kazenskega pregona; meni, da se lahko oblikovanje jasnih in enakopravnih pravil v gospodarstvu in politiki izkaže kot učinkovita metoda za dejansko zmanjšanje neuradnega vpliva najbogatejših podjetnikov na delovanje države, vključno z zakonodajo, zato poziva ukrajinske oblasti, naj pospešijo proces odpravljanja oligarhičnih struktur;
85. obžaluje, da se je število podjetij v državni lasti povečalo, in poziva Ukrajino, naj še pospeši privatizacijo podjetij v državni lasti, da bi posodobila svoje gospodarstvo, izboljšala njegovo delovanje ter preprečila nastanek oligarhičnih struktur; poudarja, da se mora Ukrajina znova zavezati boju proti vplivu osebnih interesov, ki bi lahko, če se ne bodo obravnavali, resno ogrozili dosedanje rezultate reform in podpirne ukrepe Ukrajine na splošno;
86. poziva Ukrajino in EU, naj okrepi sodelovanje za nadaljnjo liberalizacijo dvostranske trgovine, vključno s sklenitvijo sporazuma o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov, ter sodelovanje na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov ter carine; poziva tudi k obsežnejšemu sektorskemu sodelovanju med EU in Ukrajino na področjih izobraževanja, raziskav, IKT in digitalizacije, pa tudi zelene tehnologije, da bi bilo mogoče deliti strokovno znanje in primere dobre prakse; poziva tudi h krepitvi sodelovanja in postopni diferencirani integraciji sektorjev Ukrajine, med drugim v energetske unije, prometno skupnost in enotni digitalni trg;
87. poziva ukrajinske oblasti, naj odprejo letalski trg države evropskim letalskim družbam, tudi nizkocenovnim, in podpira, da se čim prej podpiše sporazum o skupnem zračnem

prostoru;

88. pozdravlja napredek pri sodelovanju med Ukrajino in EU na digitalnem področju in spodbuja nadaljnje poglobljanje tega sodelovanja, ki bi bilo namenjeno odobritvi vzajemne ugodne obravnave na notranjem trgu, vključno z drugimi sektorji vzajemnega interesa; poudarja, kako pomembni so ukrepi na področju digitalne preobrazbe in e-uprave ter napredek pri približevanju ukrajinske zakonodaje zakonodaji EU na področju elektronskih storitev zaupanja in elektronskih komunikacij; spodbuja Komisijo, naj še naprej podpira prizadevanja Ukrajine za medijsko in informacijsko pismenost, e-upravljanje in digitalno gospodarstvo, ki odražajo sedanjo digitalno dobo, in postopno vključevanje na enotni digitalni trg EU ter načine za zmanjšanje tarif za gostovanje med EU in Ukrajino; v zvezi s tem potrjuje novi program EU v vrednosti 25 milijonov EUR za podporo e-upravljanju in digitalnemu gospodarstvu v Ukrajini; spodbuja, naj se enotno območje plačil v eurih (SEPA) razširi na Ukrajino, potem ko bo ta izpolnila vse tehnične in pravne zahteve;
89. poziva Komisijo in ESZD, naj opravita verodostojno oceno potreb za regijo Donbas, da bi opredelili strategijo za njeno socialno in gospodarsko okrevanje ter predlagali oblikovanje ustreznega mednarodnega okvira za obnovo Donbasa;
90. poziva ukrajinske organe, naj nadaljujejo reformo sistema javnega zdravstva, zlasti ob upoštevanju uničujočih posledic, ki jih je imela pandemija COVID-19 za ukrajinski zdravstveni sistem; ugotavlja, da po podatkih Unicefa COVID-19 ne povzroča samo krize javnega zdravstva, ampak tudi družbeno-gospodarsko krizo, ki bi lahko dvignila stopnjo revščine v Ukrajini s 27,2 odstotka na 43,6 ali celo 50,8 odstotka; zato spodbuja ukrajinsko vlado, naj začne izvajati celovite ukrepe socialnega varstva, s katerimi bi ublažila posledice pandemije COVID-19;
91. pozdravlja dejstvo, da je Ukrajina pristopila k Odboru EU za zdravstveno varnost ter sistemu zgodnjega opozarjanja in odzivanja, da bo lahko sodelovala pri vseevropskem usklajevanju javnozdravstvenih ukrepov odzivanja na pandemijo COVID-19; poziva Komisijo, države članice in Ukrajino, naj okrepijo sodelovanje na področju odpornosti javnega zdravstva, izmenjujejo dobro prakso in sodelujejo s civilno družbo pri oblikovanju strategij odzivanja na epidemije, ki bodo osredotočene na najranjlivejše skupine; poziva Komisijo, naj zagotovi podporo ukrajinski vladi pri dostopu do cepiv proti COVID-19;
92. poziva ukrajinsko vlado, naj zagotovi, da imajo vsi omejevalni ukrepi v odziv na COVID-19 pravno podlago, so nujno potrebni in sorazmerni s ciljem varovanja javnega zdravja in reševanja življenj (na podlagi znanstvenega svetovanja), se redno pregledujejo in odpravijo, ko niso več potrebni, ter se izvajajo nediskriminatorno; poziva oblasti, naj zagotovijo, da ranljive in marginalizirane skupine zaradi odziva na COVID-19 niso nesorazmerno prikrajšane, ter sprejmejo ukrepe za obravnavanje obstoječih neenakosti;
93. poziva Ukrajino, naj odpravi še vedno razširjen kronizem in korupcijo v zdravstvenem sektorju in predvsem na ministrstvu za zdravje ter učinkovito preiskuje vse dejavnosti korupcije, zlasti poskuse naročanja medicinske opreme in cepiv proti COVID-19 za nesorazmerno visoke stroške sredi pandemije;
94. priznava, da je ukrajinska nacionalna zdravstvena služba opravila dobro delo pri vzpostavitvi preglednega sistema za financiranje posebnih zdravljenj za bolnike; poziva

- ministrstvo za zdravje, naj podpre delo ukrajinske nacionalne zdravstvene službe;
95. ceni, da je bil pri približevanju zakonodaje pravnemu redu EU dosežen napredek in da sta bili novembra 2019 sprejeti sanitarna in fitosanitarna strategija, v skladu s katerima bo v ukrajinsko zakonodajo prevzetih več kot 200 normativnih aktov Unije;
  96. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ni zadostnega napredka pri približevanju standardom EU glede dobrobiti živali;
  97. pozdravlja, da je bil marca 2020 sprejet zakon o prometu s kmetijskimi zemljišči, ki bi moral olajšati začetek izkoriščanja ogromnega potenciala Ukrajine v kmetijskem sektorju, maja 2020 pa zakon o izboljšanju nekaterih instrumentov za urejanje bančnih dejavnosti, ki krepi bančni sistem in preprečuje, da bi se družba PrivatBank vrnila nekdanjim lastnikom;
  98. pozdravlja, da se je Ukrajina pridružila večstrankarski začasni ureditvi za arbitražo pritožb (MPIA) in tako prispevala k temu, da se premosti ohromitev pritožbenega organa in zagotovi, da članice Svetovne trgovinske organizacije lahko izkoristijo dvostopenjski sistem reševanja sporov v okviru STO, dokler pritožbeni organ ne bo začel ponovno delovati;
  99. poziva Ukrajino, naj spoštuje prihodnje odločitve arbitražnega sveta v zvezi z moratorijem na izvoz nepredelanega lesa, hkrati pa uveljavlja obvezno potrebno skrbnost v celotni vrednostni verigi gozdarskih proizvodov in izboljša upravljanje v gozdarskem sektorju;
  100. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je Ukrajina nedavno začela zaščitni preiskavi glede uvoza dušika in kompleksnih gnojil iz EU; priznava, da se je Ukrajina odločila končati obe zaščitni preiskavi v zadnjem trenutku, medtem ko so v pripravi dodatne zaščitne preiskave; opozarja, da bi lahko podobni ukrepi spodkopali medsebojno zaupanje med obema stranema;
  101. opozarja, da je perutninsko meso v EU občutljiv proizvod; priznava rešitev za izvoz „drugih“ kosov perutnine s spremembo trgovinskih preferencialov za perutnino in pripravljene proizvode iz perutnine ter s tem zapolnitev vrzeli v sporazumu; poziva Ukrajino, naj se vzdrži podobnih praks ter v dobri veri v celoti spoštuje in izvaja vse določbe poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega sporazuma; poziva Komisijo, naj temeljito spremlja izvajanje poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini in uporabi vse razpoložljive ukrepe, da bi odpravila prakse, ki izkrivljajo trg, in morebitno izkoriščanje pravnih vrzeli;
  102. poziva k obravnavi razkoraka med podeželjem in mesti v Ukrajini z učinkovitimi finančnimi in tehničnimi spodbudami za mikro, mala in srednja podjetja, male kmete in družinska podjetja na podeželskih in primestnih območjih ter z izboljšanjem človeške povezljivosti in infrastrukture med mesti in podeželjem, da bi spodbudili socialno kohezijo;
  103. pozdravlja rezultate, dosežene v okviru instrumenta za poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje v smislu izboljšanja dostopa do financiranja in odpiranja trgovinskih priložnosti; poudarja, da bi lahko mala in srednja podjetja z ustrezno informacijsko kampanjo bolje izkoristila priložnosti, ki jih ponuja poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje;

104. poziva Komisijo, naj zagotovi tehnično podporo regionalnim centrom za zaposlovanje, da bi spodbudili zaposlovanje, podprli mlade in vlagali vanje ter v programe trajnostnega gospodarskega razvoja, ki podpirajo socialno podjetništvo, s poudarkom na mladih na podeželju, da bi okrepili izobraževalne sisteme in zagotovili, da bodo izpolnjevali zahteve trga dela, da bi tako zaščitili najranljivejše in preprečili pomanjkanje socialno-ekonomskih priložnosti;
105. spodbuja Komisijo, naj spremlja učinke poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini na pravice delavcev in svobodo združevanja, povezane s trgovino z EU; poziva ukrajinsko vlado, naj se osredotoči tudi na socialno razsežnost trgovine in trajnostnega razvoja ter pozorno spremlja gospodarske in socialne učinke izvajanja poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini; poziva ukrajinsko vlado, naj spoštuje in uveljavlja delovne standarde ter ratificira in v celoti izvaja vse konvencije Mednarodne organizacije dela; spodbuja jo tudi, naj še naprej približuje delovne standarde standardom EU, predvsem ko gre za svobodo zbiranja in socialni dialog; pozdravlja pobudo za reformo dela, vendar poudarja, da so nujna obširna posvetovanja s sindikati in civilno družbo, ter priporoča, da se v zvezi s tem izkoristi strokovno znanje Mednarodne organizacije dela;
106. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo v spremljanje izvajanja pridružitvenega sporazuma vključeni sindikati in vsa raznolika civilna družba; poziva vlado Ukrajine in Komisijo, naj podpreta nevladne organizacije, ki preiskujejo kršitve poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini, zlasti na socialnem področju;
107. poziva ukrajinsko vlado, naj uvede sistem spodbud in sankcij za boj proti izjemno velikemu številu zaposlitev v neformalnem sektorju;
108. priznava, da se je mobilnost delovne sile med Ukrajino in EU povečala, saj se je iz države izselilo med 2,2 in 2,7 milijona posameznikov, kar je med 13 in 16 % vseh zaposlenih v Ukrajini, to pa po eni strani prispeva k zmanjševanju razpoložljive delovne sile v Ukrajini in pomanjkanju delovne sile v nekaterih poklicih, po drugi strani pa predstavlja enega od dejavnikov, ki spodbujajo rast plač tistih delavcev, ki ostanejo v državi, in vir dotoka nakazil izseljencev, ki opazno vpliva na ukrajinsko gospodarstvo, saj gre za znesek v višini več kot 8 % BDP; poziva k nadaljnji analizi gospodarskih in družbenih koristi ter posledic odseljivanja delovne sile po letu 2014 na gospodarstva in sisteme socialne varnosti v Ukrajini in državah članicah; poudarja, da je nujno potreben vladni pristop k razvoju delovnega okolja, ki bo zagotavljal dostojne delovne pogoje za zaposlene v ukrajinskih podjetjih, vključno z zdravjem in varnostjo pri delu, uradno prijavljena delovna mesta s kritjem državnih prispevkov za socialno varnost, pravočasno izplačilo celotnih plač, pravico do članstva v sindikatu in zastopanja interesov ter tvorna kolektivna pogajanja o zavezujočih kolektivnih pogodbah; ponovno poudarja, da je treba obravnavati beg možganov iz Ukrajine s spodbujanjem kakovostnih in vključujočih programov izobraževanja in usposabljanja ter z ustvarjanjem zaposlitvenih možnosti, da bi mladim in družinam zagotovili družbeno-ekonomske perspektive v njihovih lokalnih skupnostih;
109. pozdravlja podporo iz programov, ki jih financira EU, za posodobitev sistema poklicnega izobraževanja v Ukrajini (EU4Skills: Better Skills for Modern Ukraine (EU za znanja in spretnosti: boljša znanja in spretnosti za sodobno Ukrajino)) in za poslovno okolje, ki ima ključno vlogo za morebitne povratnike in domače podjetnike (boj proti korupciji, podpora malim in srednjim podjetjem, davčna in carinska reforma itd.), ter poziva k nadaljnjemu razvoju te podpore s sektorskimi nepovratnimi sredstvi in pogoji

iz programov makrofinančne pomoči EU;

110. poziva pridružitveni svet, naj prednostno obravnava izvajanje mednarodnih delovnih standardov ter zakonodaje in prakse EU na področjih socialne politike, zaposlovanja in dela, ureditve kolektivnih pogajanj, socialnega dialoga, neenakosti spolov in reforme delovne zakonodaje, da se zagotovi uravnoteženost interesov socialnih partnerjev in varstvo pravic zaposlenih v skladu z določbami pridružitvenega sporazuma (členi 419–421 in 424) in ustreznih konvencij MOD (81, 87, 98, 117, 122, 129, 144, 154 in 173); želi opomniti ukrajinsko vlado, da prizadevanja, s katerimi želi izboljšati poslovno okolje, pritegniti neposredne naložbe in spodbuditi gospodarsko rast, ne smejo potekati na račun pravic delavcev in njihovih delovnih pogojev; poziva ukrajinsko vlado, naj sistematično pristopi k socialnemu dialogu in ga institucionalno podpre ter naj si prizadeva, da nacionalni tristranski ekonomsko-socialni svet postane učinkovito orodje za socialni dialog;
111. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je zmožnost sindikatov za uveljavljanje pravic v Ukrajini omejena zaradi nepopolne in nejasne zakonodaje;

Energija, okolje in podnebne spremembe

112. pozdravlja, da je bila družba Naftohaz leta 2019 dokončno razdeljena in da je bil v skladu s tretjim energetskega svežnjem EU ustanovljen pravno neodvisen operater prenosnega sistema za zemeljski plin; vendar poziva ukrajinske oblasti h krepitvi tehnične neodvisnosti neodvisnega operaterja prenosnega sistema za zemeljski plin od družbe Naftohaz; pozdravlja liberalizacijo in odprtje konkurenčnega trga plina za gospodinjstva; vendar obžaluje najnovejše napade na vodstvo družbe Naftohaz, tudi nadzorni odbor družbe, ki spodbujajo njeno neodvisnost in doslej doseženi napredek na področju reform;
113. poudarja vlogo Ukrajine kot strateške tranzitne države za plin in potrebo po posodobitvi njenega nacionalnega prenosnega sistema za zemeljski plin, pa tudi pomen njenega povezovanja z energetskega trgom EU na podlagi učinkovitega izvajanja posodobljene Priloge XXVII k pridružitvenemu sporazumu; pozdravlja podpis dolgoročne pogodbe o tranzitu plina, ki ga je omogočila EU; izraža zaskrbljenost zaradi gradnje plinovoda Severni tok 2 in ponovno opozarja na njegova bistvena dolgoročna politična, gospodarska in varnostna tveganja; ugotavlja, da plinovod povečuje odvisnost EU od ruske oskrbe s plinom, ogroža notranji trg EU, prav tako pa ni v skladu z energetskega politiko EU ali njenimi strateškimi interesi in ima lahko negativne posledice za Ukrajino, v kateri je pustošila vojna; zato v skladu s svojimi prejšnjimi pozivi poziva vse deležnike, predvsem pa tiste iz držav članic in Evrope, naj izkoristijo pravne klavzule, ki so na voljo, in ustavijo ta projekt;
114. zahteva, naj Komisija preveri, ali Ukrajina upošteva pravni red Evropske unije na področju energije, da bo mogoče dodatno povezati energetske trge; odločno podpira povezovanje Ukrajine z evropskim celinskim energetskega omrežjem (ENTSO-E); poziva Ukrajino, naj izboljša usklajevanje politik in ukrepov mednarodnih (npr. Komisija, Evropska banka za obnovo in razvoj, Evropska investicijska banka, Svetovna banka, KfW, ENTSO-E in Energetska skupnost) in ukrajinskih institucij, ki podpirajo ukrajinski energetskega sektor;
115. obsoja rusko ekstrakcijo plina iz ukrajinskega pasu v ukrajinski izključni ekonomski coni in izjavlja, da EU ne priznava polastitve plinskih polj v Azovskem morju in Črnem

morju s strani Ruske federacije ter bi morala podpreti pravne ukrepe ukrajinskih oblasti za zaustavitev te nezakonite ekstrakcije;

116. obžaluje, da novi veleprodajni trg z električno energijo, ki je začel v Ukrajini delovati julija 2019, po standardih EU še vedno ni konkurenčen; zato poziva Ukrajino, naj dokonča reformo in poveča skladnost z zakonodajo EU, predvsem z okrepitevijo neodvisnosti podjetja Ukrenerho in preprečevanjem navzkrižnega subvencioniranja; poziva Ukrajino, naj posodobi svoje obstoječe elektrarne in izpolni stroge evropske okoljske in varnostne standarde;
117. pozdravlja stališče ukrajinske vlade, da spoštuje zavezo, sprejeto v okviru Energetske skupnosti, da bo spoštovala veljavno zakonodajo EU, vključno z okoljsko in varnostno politiko, in ne bo dovolila uvoza električne energije iz elektrarn v sosednjih državah, ki se gradijo brez upoštevanja zahtev mednarodnih konvencij in najvišjih mednarodnih okoljskih in varnostnih standardov;
118. obžaluje, da Ukrajina v sektorju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov še ne izpolnjuje svojih obveznosti do vlagateljev in da zamude pri plačilih proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov ogrožajo nadaljnji razvoj čistih virov energije v Ukrajini;
119. spodbuja ukrajinske oblasti, naj obvezno posodobijo jedrske elektrarne in preiščejo zamude v teh postopkih, zlasti ko gre za posodobitev jedrske elektrarne Zaporozje;
120. poudarja, da je pomembno okrepiti infrastrukturno sodelovanje v regiji, diverzifikacijo oskrbe z energijo v Ukrajini, energetske učinkovitost, obnovljive vire energije in povezljivost ukrajinskega energetskega sektorja ter hkrati zagotoviti okoljsko trajnostnost; ugotavlja, da bosta podpora in spodbujanje trgovine znotraj regije med državami vzhodnega partnerstva dodatno ustvarila nove gospodarske priložnosti, tudi za MSP;
121. je zadovoljen, da je ukrajinska vlada februarja 2019 sprejela strategijo za državno okoljsko politiko do leta 2030 in nacionalni načrt za ravnanje z odpadki, zakonodajo o presoji vplivov na okolje in strateški presoji vplivov na okolje ter zakonodajo na področju podnebne politike; poziva Ukrajino, naj dodatno okrepi svoja prizadevanja za boj proti podnebnim spremembam, izvajanje politik na področju podnebnih sprememb, vključevanje podnebnih sprememb v vsa področja oblikovanja politike in tudi prizadevanja za nacionalne obveznosti v zvezi s Pariškim sporazumom iz leta 2015;
122. poziva Ukrajino, naj se v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov in standardi varstva okolja učinkovito bori proti nezakoniti sečnji in sprejme ukrepe, s katerimi bi odpravila okoljsko škodo, ki jo povzroča nezakonito in netrajnostno izkoriščanje naravnih virov, na primer nezakonita sečnja v karpatskih pragozdovih, saj je to glavni razlog za poplave v regiji; poziva EU, naj prispeva k preprečevanju nezakonite sečnje, povezane z nezakonitim projektom smučarskega letovišča Svidovec, pa tudi nezakonitih in okolju škodljivih načinov pridobivanja jantarja; spodbuja Ukrajino, naj vlaga v ekološko in okoljsko varno ter trajnostno turistično infrastrukturo, in poziva ukrajinske oblasti, naj preprečijo, da bi prihodnji projekti škodili okolju, ter naj izboljšajo nadzor, preglednost in izvajanje presoj vplivov na okolje ter potrebno skrbnost; poziva Ukrajino, naj zagotovi odprt in prikladen dostop do okoljskih informacij, razširi zavarovana območja ter pospeši izvajanje nacionalnega načrta za zmanjšanje emisij glavnih onesnaževal iz velikih kurilnih naprav; spodbuja Ukrajino, naj sprejme zakonodajo za razvoj

trajnostnega prevoza; poziva Ukrajino, naj na varen in okoljsko ozaveščen način očisti in odstrani zelo nevarne kmetijske kemikalije, zlasti odvečne pesticide v pokrajini Kherson in drugih regijah države;

123. je zelo zaskrbljen zaradi okoljskih vplivov konflikta v vzhodni Ukrajini, vključno z nevarnostjo, ki jo predstavlja poplavljanje medsebojno povezanih rudnikov; poziva k podrobni oceni okoljskega vpliva konflikta, ki ji bo sledil načrt za odziv za preprečitev ekološkega propada; predlaga program odstranjevanja min v Donbasu, pri katerem bi sodelovale ukrajinske oblasti in mednarodna skupnost;
124. je prav tako zelo zaskrbljen zaradi približno 1200 radioaktivnih virov v regiji Doneck in njeni okolici, ki se uporabljajo za medicinske, industrijske ali znanstvene namene ter predstavljajo resna zdravstvena, varnostna in ekološka tveganja; poziva OVSE, tristransko kontaktno skupine in države normandijske četverice, naj preprečijo širjenje radioaktivnih dejavnosti in tihotapljenje radioaktivnih snovi v skladu z režimom neširjenja jedrskega orožja; poziva vse strani k sodelovanju z ustreznimi deležniki za varen prevoz visokoaktivnih radioaktivnih virov, ki se ne uporabljajo več, iz regije Donbas;
125. pozdravlja ambicije Ukrajine glede prispevanja k ciljem evropskega zelenega dogovora in poziva Komisijo, naj ustrezno podpre prizadevanja Ukrajine, med drugim z ustreznim strukturiranim dialogom, načrtom in izmenjavo informacij; poziva Komisijo, naj zagotovi, da poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini ni v nasprotju z okoljskimi cilji in pobudami iz dogovora;
126. pozdravlja podnebni sveženj za trajnostno gospodarstvo, program EU z 10 milijoni EUR sredstev, ki bo Ukrajini zagotovil podporo pri razvoju celostnega pristopa k prestrukturiranju ključnih gospodarskih sektorjev v prehodu na nizkoogljično gospodarstvo;

Medosebni stiki in upravljanje meja

127. se zaveda, kako pomembna je čezmejna mobilnost za krepitev medosebnih stikov, in pozdravlja uspešno nadaljnje izvajanje brezvizumskega režima za državljane Ukrajine, po zaslugi katerega so lahko ukrajinski državljani od junija 2017 opravili več kot 40 milijonov potovanj v države EU; poudarja, kako pomembno je, da se še naprej izpolnjujejo merila za liberalizacijo vizumskega režima in da se pospešijo prizadevanja za s tem povezane reforme; meni, da je posledica brezvizumskega režima povečanje potovanj iz Ukrajine v EU in boljše razumevanje med obema družbama, kar je najboljša podlaga za nadaljnje približevanje; poudarja, da je treba ta pristop izvajati še naprej in ga sčasoma razširiti;
128. želi spomniti na pomen vključevanja Ukrajine v programe EU, kot so Erasmus+, Obzorje Evropa in Ustvarjalna Evropa, in nujnost krepitve ustreznega sodelovanja v okviru sedanjih in prihodnjih programov; meni, da bi bilo treba udeležbo ukrajinskih študentov ter univerzitetnih profesorjev in učiteljev v programih Erasmus+ občutno povečati;
129. ugotavlja, da povečano število obiskov ukrajinskih državljanov v schengenskih državah predstavlja izziv za mejne prehode med EU in Ukrajino, ki so preobremenjeni, njihova infrastruktura in zmogljivosti pa niso primerne za zagotavljanje dostojnih in človeških pogojev za osebe, ki prečkajo mejo; ugotavlja, da je ena največjih težav na meji med

EU in Ukrajino, zlasti na delu med Madžarsko in Ukrajino ter Poljsko in Ukrajino, dolga čakalna doba za prestop meje; poziva Komisijo, naj začne dialog in poskrbi, da bodo postopki ob prehodu meje hitri in brez korupcije, med drugim z naložbami, usposabljanjem osebja in učinkovitim mehanizmom za pritožbe ob prehodu meje; spodbuja EU, naj na meji med EU in Ukrajino podpre vzpostavitev novih mejnih prehodov in razširitev obstoječih, pri tem pa skrbno spremlja financiranje, s čimer bi preprečila, da bi se pretekle zlorabe ponovile;

130. podpira okrepljeno sodelovanje EU in Ukrajine, zlasti na področjih upravljanja meja, nacionalnih azilnih sistemov in sistemov upravljanja identitete z biometričnimi sredstvi, preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, boja proti organiziranemu kriminalu in hudim mednarodnim kaznivim dejanjem ter poglobitev sodelovanja med Ukrajino in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (Frontex);
131. ugotavlja, da je bil dosežen dodatni napredek pri usklajevanju carinskih in obmejnih postopkov Ukrajine s postopki Unije, pa tudi pri potekajočih institucionalnih reformah davčne in carinske uprave; pozdravlja zakon o enotnem pravnem subjektu za državno carinsko službo ter zakon o pooblaščenih gospodarskih subjektih in zakon o uvedbi državnega elektronskega tranzitnega sistema, ki sta bila sprejeta jeseni 2019; pozdravlja tudi, da je ukrajinska vlada julija 2019 sprejela strategijo za integrirano upravljanje meja do leta 2025 in ustrezen akcijski načrt za obdobje 2020–2022; obžaluje pa, da je zastal projekt, financiran iz sredstev EU, za posodobitev šestih mejnih prehodov na meji z Unijo, in obžaluje tudi dolge čakalne dobe, do katerih na teh mejnih prihodih še vedno prihaja; prav tako spodbuja ukrajinske oblasti, naj sprejmejo vse neizvedene ukrepe in predpise, ki so potrebni za polno delovanje sistemov pooblaščenih gospodarskih subjektov in državnega elektronskega tranzitnega sistema, ter zagotovijo, da bo med ustreznimi kandidati v preglednem in nepristranskem izbirnem postopku hitro imenovana nova uprava državne carinske službe; poziva ukrajinske oblasti, naj kot ključni element za integrirano upravljanje meja kaznujejo tihotapljenje vsega blaga;
132. poziva EU ter ukrajinske in moldavske oblasti, naj pospešijo ustavitev nezakonite trgovine in zaprtje tihotapskih poti v Pridnestrju, ki ga kot zatočišče za tihotapce izkoriščajo storilci kaznivih dejanj in oligarhi in ki se uporablja za okrepitev ruskega vpliva ter je eden od glavnih dejavnikov za nadaljevanje spora;

Institucionalne določbe

133. pozdravlja izid vrha EU-Ukrajina, prvega dvostranskega vrha po izbruhu pandemije COVID-19, ki je potekal v živo 6. oktobra 2020 v Bruslju, in jasne izjave obeh strani o nadaljnji zavezanosti krepitvi političnega in gospodarskega povezovanja Ukrajine in Evropske unije;
134. je zadovoljen z izidom potekajočih srečanj in dejavnosti v okviru dialogov Jeana Monneta za mir in demokracijo z vrhovno rado Ukrajine, ki jih organizira Evropski parlament, in v celoti podpira njihovo nadaljevanje; je prepričan, da bo poglobitev parlamentarne kulture dialoga zagotovila močno, neodvisno, pregledno in učinkovito vrhovno rado Ukrajine, ki je bistvena za demokratično in evropsko prihodnost države ter v skladu s težnjami ukrajinskih državljanov;
135. v zvezi s tem poziva vrhovno rado, naj dejavno nadaljuje svojo institucionalno reformo, katere cilj je med drugim povečati zakonodajno zmogljivost in kakovost, politični nadzor nad izvršilno vejo oblasti, pa tudi preglednost in odgovornost do državljanov, da

bi poenostavili in prednostno obravnavali sprejetje osnutkov zakonov, povezanih z izvajanjem pridružitvenega sporazuma, prav tako pa vzpostavili institucionalna varovala, s katerimi bi bilo mogoče blokirati zakonodajo, ki bi bila v nasprotju z zavezami iz pridružitvenega sporazuma, na primer z okrepljeno vlogo Odbora za evropsko povezovanje, katerega mnenja bi morala biti zavezujoča; poudarja, kako pomembno je, da Evropski parlament še naprej sodeluje z vrhovno rado, da bi zagotovil podporo njenemu reformnemu procesu; poudarja pomen nadaljnjega medparlamentarnega sodelovanja in medosebnih stikov na način, ki je glede na pandemijo COVID-19 najustreznejši;

136. poudarja pomen nadaljnje podpore svetovalni misiji Evropske unije (EUAM) v Ukrajini in njene vloge v reformi sektorja civilne varnosti; pozdravlja odprtje njenega območnega urada v Mariupolu in upa, da bo prinesel oprijemljive rezultate, pri tem pa se držal mandata misije; poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja za krepitev zmogljivosti ukrajinskih organov, ki sodelujejo pri izvajanju pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini; poziva Komisijo, naj oblikuje orodja za podporo stalnemu usklajevanju Ukrajine s pravnim redom EU, v skladu z ustreznimi sklepi z 22. vrha EU-Ukrajina;
137. znova poziva, naj se v Ukrajini ustanovi univerza vzhodnega partnerstva; institucije Unije poziva, naj izboljšajo in razširijo programe usposabljanja za ukrajinske pravne strokovnjake, ki se želijo specializirati za pravo EU, ter med drugim z okrepitevjo zmogljivosti Ukrajine za sodelovanje v programu Obzorje Evropa ter sodelovanje na akademskem in izobraževalnem področju med EU in Ukrajino spodbudijo medosebne stike;
138. pozdravlja podporo EU pri krepitvi institucionalnih zmogljivosti ter tečajih za ukrajinske javne uslužbence, ki jih organizira Evropska akademija v Natolinu;
139. poziva vse institucije EU, države članice in ukrajinske oblasti, naj pripravijo kampanje za boljše obveščanje državljanov o priložnostih, ki izhajajo iz izvajanja pobude za vzhodno partnerstvo in pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini, s katerimi bi ozaveščali o koristih tesnejšega sodelovanja ter jih povezovali s pozitivnim razvojem na trgih dela v Ukrajini in drugih pridruženih državah; spodbuja ukrajinske oblasti, naj državljane Ukrajine bolje obveščajo o koristih pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini in pomoči EU ter si bolj prizadevajo zagotoviti, da priložnosti, ki se ponujajo s tem, dosežejo tudi lokalno raven, tudi v oddaljenih delih države, zlasti na podeželju, s čimer bi prebivalcem omogočili, da bi se v svoji skupnosti zavzemali za pozitivne spremembe;
140. želi pohvaliti dejavnosti ukrajinske civilne družbe, mladih in nevladnih organizacij na vseh področjih javnega in političnega življenja, predvsem pa njihovo podporo pri izvajanju pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini, obravnavanje izzivov pandemije COVID-19, boj proti dezinformacijskim kampanjam, zagotavljanje pomoči in podpore notranje razseljenim osebam in drugim ranljivim skupinam ter krepitev družbene odpornosti in medijske pismenosti ukrajinskega prebivalstva; spodbuja ukrajinsko centralno vlado, naj skupaj z lokalnimi vladami še naprej spodbuja tesno sodelovanje s civilno družbo, tudi s povečanjem finančne podpore za njene dejavnosti; poziva Komisijo, naj prednostno obravnava podporo tem nevladnim organizacijam in organizacijam civilne družbe; v zvezi s tem pozdravlja program v okviru Sklada za civilno družbo, vreden 20 milijonov EUR, ki bo podpiral krepitev zmogljivosti organizacij civilne družbe za sodelovanje pri odločanju

in udeležbo v javnem življenju; glede na več osnutkov zakonov o delovanju in delu organizacij civilne družbe in drugih združenj poziva ukrajinske oblasti, naj ne sprejemajo zakonov, ki ne bi bili skladni z nacionalnimi in mednarodnimi obveznostmi Ukrajine na področju človekovih pravic, ter naj zagotovijo delovanje civilne družbe brez neupravičenega vmešavanja;

o

o o

141. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, predsedniku, vladi in parlamentu Republike Ukrajine ter predsedniku, vladi in parlamentu Ruske federacije.